

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGÓ
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

16 OLDAL.

VIII. évfolyam. 177. sz.
Szerda, 1931 augusztus 5.

12 FILLÉR.

Alapi Nándor

Irtta: Benyovszky Pál.

A nagy világégés után a magyar vidéken végérvényesen elakadt Thespis kordéja. Az intelligencia kulturnívója visszafejlőtt, a színházakból többé-kevésbé száműzték az irodalmat, a művészetet és minden vonalon megindult a szellemi élet balkanizálódása... Nyolc évvel ezelőtt azonban egy merész, lelkes ember halatlan energiával, bizakodó hittel odalépett az elakadt kordé mellé s az idealizmus, a tiszta művészetért való rajongás csodálatos erejével kiemelte a kátyuból a rozoga ekvipázst.

Ez az ember Alapi Nándor, az Országos Kamaraszínház megalapítója és igazgatója.

... Alapi Nándor!... Ennek a névnek a magyar vidéki városokban nemcsak szimbóluma, de különleges tradíciója van. Jelenti a szépet, a nemeset, a művészetet és az irodalmat. — Nyolc évvel ezelőtt még a szerkesztőségekben is úgy beszéltek róla, mint javíthatatlan utópistáról, mint álmodozó fantasztáról, aki hisz a csodákban, aki hiszi, hogy a materializmus és a technika századában a művészet diadalmasodni fog a közönyösségen.

Az elmúlt nyolc év alatt Alapi Nándor és Országos Kamaraszínháza nagy utat tett meg a budapesti várszínházi első előadás óta s munkájáért külön fejezetet kapott a magyar kulturhistoriában. A közöny bevehetetlennek hitt sáncaival szemben felvonultatta az idealizmus, a tiszta művészet ütegeit s minden vonalon teljes diadalt aratott. Végig az országon, ahol megjelent, ahol hirdette a művészet soha el nem muló ígét, — kitarult az emberek lelke s a lelkek legmélyén a hódolat, a szeretet és a csodálat harangozott a magyar éjszakában...

Alapi Nándor a magyar »vándorló színészet« Pál apostola. Küzdött, harcolt, szenvedett és nélkülözött, de tarsolyában már kezdetől fogva ott hordta azt a marsall-botot, mely a dícsőség és a vezérség jelképe. Csak így érthető meg, hogy Ady Endre Debrecenre, a »Maradandóság városa« is behódolt Alapi Nándornak, aki most, a háromszéki előadás vigíliáján töretlen hittel, kemény energiával és a magyar feltámadás örök reményével a szívében hirdeti: »Minden jóra fordul«.

Nem a tudatosság, inkább talán az intuíción vezetett Alapi igazgatót, mikor a debreceni jubiláris előadásra Pirandellónak ezt a biztató és bizakodó című darabját tűzte ki. Ez a cím híven kifejezi az Országos Kamaraszínház hitét, programját... Igen: mi is hiszünk, hogy minden jóra fordul, de

Baltazár püspök beszéde a felsőházban: Nem hiszem, hogy akadna lelkiismeretes magyar ember, aki Bethlen miniszterelnök kemény, gyakorlott kezéből át merné venni a hatalmat

Mi vele leszünk, hangoztatta a püspök

Baltazár Dezső püspök a felsőház keddi ülésén lelkes hangú beszédet mondott a felhatalmazási javaslat felett folyó vitában. A beszédet, kiragadva a többi elhangzott beszédek sorából, teljes egészében, alább közöljük:

Tisztelt Felsőház!

A szönyegen fekvő törvényjavaslat mellett vagy ellen két szempont mérlegelése alapján lehet és kell is állást foglalni: egyik a szükségességnek vagyis a haza érdekének a szempontja, a másik a kormány iránti bizalomé. Különben a kormány iránti bizalomnak vagy bizalmatlanságnak is nem önös, hatalmi érdek, hanem a haza érdeke mérlegén mérve kell kialakulnia a politikai erkölcs adottsága esetén.

— A politikai erkölcs intézményes letéteményesének tartom a felsőházat. A felsőház teljes meggyezésének biztos reményességével szólok tehát a legmagasabb szempontok szerint.

— Kétségtelen, hogy a rendkívüli felhatalmazás nem egyeztethető össze a parlamentárizmus eszmei alaptermészetével: de nem egyeztetetők össze azok a kínóvások sem, amelyek a parlamenti szabadság menlevélének a birtokában kártékonyan húzódnak meg, sőt sokszor féktelenül tobzódhatnak a parlamentárizmus égíse alatt végkép lejáratva annak tekintélyét és hasznókéllőnek téve az életét. Az össze nem egyeztetetőségre tehát bőven van precedens, ami a lényegét illeti különben a

parlamentárizmus is éppen úgy, mint az államforma csak eszköz az államelmélet a népet virágozó kifejtése szolgálatában. Mind a kettőt ki kell tántani, vagy meg kell szorítani, vagy jobbal váltani fel aszerint, amint a haza érdeke, a szükségesség kívánja; mint ahogy a köztársasági Róma népének léte és jóléte érdekében háborus veszélyek idején minden közhatalmát a diktátor kezébe adta át. Így eszelekedett 1849-ben a köztársasági Magyarország is. A francia forradalom pedig a köztársasági népszabadság kitégítése érdekében orvosolt gyökeresen.

— A háborús veszély fennállását csak a vak nem látja. A kiküldött világbéke gyalázatára a meg nem üzent háború állandóan folyik. A háborúnak gazdasági az arcúata: de azért életet adó áldozatul a legszörnyűségesebb fegyverrel: a saját kéz fegyverével és a legszörnyűsebb, legátközöttebb fegyverrel: az éhség védtelen nőket, ártatlan gyermekeket ölő fegyverrel. De ami a legborzasztóbb, jó lelkeket lök ki az erkölcs vágányáról, jó lelkeket tör le és öl meg. Az egész világot dúló ilyen ádáz háborúban a vezéreknek, a kormányoknak a napról-napra változó helyzetre tekintettel meg kell adni parlamenti nehezék nélkül a helyes stratégia megválasztásának szabadságát és gyorsaságát. A benne rejlő hatalmat ne irigyeljenek. Ma ennek a hatalomnak a birtoka és gyakorlása a lélektörelem és a felelősség nagysága

folytán a legnagyobb áldozat.

— A másik szempont a kormány iránti bizalom kérdése. A bizalom kérdését nem akarom most a maga teljes fogalmi jelentésével és következményeivel felvetni; csak vele kapcsolatban belső meggyőződéssel kijelentem, miszerint a mai helyzet súlyos és szövevényes volta mellett nem hiszem, hogy akadna lelkiismeretes magyar ember, aki a Bethlen István gróf miniszterelnök úr kemény, gyakorlott kezéből nyugodt lelkiismerettel át merné venni a hatalmat. Vegyük körül tehát bizalommal, adjuk meg neki a legnehezebb órákban a lelki támasztékot, kössük hozzá a helyéhez ragaszkodásunk köteleivel. Ezt, ha a belső szimpátia nem diktálna is, parancsolja a hazafias kötelesség, a mellyel hazánkunk a veszély idején fokozott mértékben tartozunk. Mivel a baj nagy, azt kérem a kormányelnök úrtól, hogy nagy koncepcióval eszelekedjék gyorsan és bátran. Az ő nagy egyéniségének is ez felel meg. Mi vele leszünk. A törvényjavaslatot elfogadom.

A CSEH NEMZETI BANK IS FELEMELTE A KAMATLÁBAT.

Prága, aug. 4. A cseh nemzeti bank augusztus 4-én tartott rendkívüli ülésén elhatározta, hogy augusztus 5-iki hatállyal a leszámitolási kamatlábat váltóknál és értékpapiroknál 5 százalékra, a lombard kamatlábat állampapiroknál 6 százalékra, más értékeknel 6.5 százalékra emeli.

azért mindig kell valaki, aki ezt megismétli, belénkszüggerálja, kipredikálja, mert a kétség karmos véresége körülöttünk röpköd s néha a szívünkbe váj a karmaival.

Alapi Nándor nyolc év alatt háromszor előadásra hirdette a magyar feltámadást, a magyar kultúra dícsőségét. Műsorán Shakespeare-től és Moliertől kezdve Ibsenig és Shawig a világirodalom legkiválóbb írói szerepeltek. De nem merült ki a mult ismétlésében, hanem uttörőként a modern irodalomnak is lelkes apostolává lett. A magyar vidékkel tulajdonképpen Alapiék ismertették meg — Georg Kaisert, Pirandellót,

O'Neillt, Paul Geraldty, James Barriert, Luigi Chiarellit, Marcel Pagnolt, a modern irodalomnak ezeket a reprezentatív értékeit. — Ugyanakkor teret adott azoknak a magyar tehetségeknek, akik a fővárosi írói konkurrencia és klikkrendszer miatt eddig nem kaphattak szószerket, hogy kipredikálhassák a maguk igazságait, a maguk gondolatait.

Az Országos Kamaraszínház — tárt karral fogadott mindenkit, a kibén szívet és tehetséget érzett. Mert Alapi Nándor nemcsak az ország egyik legelső hisztriója, nemcsak egyik leglelkesebb színigazgatója, de egyben a magyar

színházi irodalom önzetlen mecénása is, aki már több mint példakép, mert élő példa...

... És a jubileumi előadás előestjén a szedőgépek sorozójában szoros glédában állanak a betűmatrikák, a forró tartályokban ezüstös fényben csillog az olvasztott ólom hogy a következő pillanatban kemény sorba merevüljön Alapi Nándor neve. Ez a név programot, célkitűzést jelent s a napi események krónikása úgy érzi hogy amikor ezt a nevet leírta mintha történelmet irt volna... És a történelem nem más, mint örök emlékeztető a Jövendőnek, mint a Ma üzenete a Holnapnak.

A profétai tehetség

A felhatalmazási vita során gr. Bethlen István miniszterelnök a tárgyilagosság példaképét szolgáltatva válaszolt az elhangzott felszólalásokra. Az ellenzék részéről az adott gazdasági viszonyok bírálata során elhangzott az a vád is, hogy a kormány dacára annak, hogy látható volna a bajok bekövetkezését, ahelyett, hogy a legmesszebbmenő takarékosági szellemet honosította volna meg, a költségvetés túlméretezésével tékozlást és pénzpozsekolást honosított meg. Ezekre a vádakra számadatokra hivatkozva megadta a választ a miniszterelnök. Ami a látnoki szellem hiányát illeti, arra nézve sem lehet a mi kormányunkat a többi európai kormányok közül kiragadván elmarasztalni.

Mutasson az ellenzék a világon egyetlen kormányt, vagy pénzügyminisztert, ki a bekövetkezett eseményekkel szemben profétai magatartást tanúsított volna. Egyetlen kormány sem látta előre ezt a krízist, de tovább megyünk: ha volt Európában államférfi, aki a bajok okát lépten-nyomon feltárta, az a magyar nemzet köréből került ki. Mi évek hosszú során át hirdettük, hogy Európában mindaddig egészséges közgazdasági szellem meghonosodni nem tud, amíg a pénzügyi, szociális s az összes gazdasági krízisek okozói el nem tűntek. Nem vonhatja senki kérdőre a profétai szellem hiánya miatt a magyar kormányt, de a pazarlás és a túlzott költségek vádját sem emelhetjük ellene, mert mindaz, amit a költségvetéssel kapcsolatban hihetetlen erőfeszítések által éveken keresztül produkált, az korántsem a fényűző szellem, hanem a nemzet életerejére s társadalmi rétegeinek megélhetése érdekében történt.

Gróf Bethlen István a parlament ülésén pontról pontra verte vissza az ellenzék vádjait s számadatokat felsorakoztatva mutatta ki, hogy könnyelműen egyetlen fillér sem folyt ki az állam kasszájából. A szanalási akció óta egymillióra tehető az az összeg, melyet a kormány beruházási célokra fordított. Ez a tekintélyes összeg, ahol meg tudott jelenni, mindennél a köz érdekét szolgálta, amire bátran vállalhatja a felelősséget a kormány. A könnyelmű kritika utólag tehet rekriminációkat s felvetheti a felelősség kérdését, hogy könnyítsen a saját lelkén, de joggal kérdezzük, mi történt volna akkor, ha a kormány a takarékoságnak ahhoz a fokához fordult volna, hogy könyörtelenül keresztütekint a háború és forradalmak pusztításain, ha tőle telhetőleg nem igyekszik munkaalkalmakat teremteni, melyek biztosították nélkülözhetetlen intézményeink fenntartását s magukban hordják egy jobb jövő fundamentumát. Az ellenzék meggondolatlanul könnyelmű lépésre szánja rá magát akkor, ha a közvéleményben azt a hiedelmet igyekszik szétbontani, hogy mindazokért a bajokért, amelyek ma gazdasági és pénzügyi vonatkozásban mutatkoznak, egyedül a kormány felelős.

Gróf Bethlen István fennen hangzott nagyjelentőségű beszédében, hogy az ország irányítói korántsem akarják a felelősséget magukról elhárítani, de ez a felelősség nem rekedhet meg csupán ezen a területen, mert a bekövetkezett eseményekért, amely egy cseppet sem reménytelen, felelős maga az ellenzék is. Ennek a felelősségének megoszlása legnagyobb

százalékban mégis a külföldre nyúlik, mert onnan indultak el azok a leküzdhetetlen gazdasági áramlatok, melyeknek feltartóztatására egyetlen kormány sem lett volna elég erős. A bajok enyhítésére a legnagyobb joggal mégis az a kormány vállalkozhat, amelyik tiz esztendő múlt alapján ismeri a politikai és gazdasági erők összefüggését s tudja, hogy az adott kö-

rülmények közt milyen intézkedésekkel tud leginkább gátat vetni a krízis hullámainak. Ezért van sürgős szükség arra, hogy a kormány felhatalmazást kapjon szükségrendeletek kiadására. Ilyen felhatalmazás birtokában van a legtöbb európai kormány, még a legdemokratikusabb államokban is. Megdől tehát az ellenzéknek az a vádja, hogy a magyar kormány dik-

tatórikus eszközök birtokába kíván jutni. Sajnos, az ellenzék csupán történelmi falzumot igyekszik beleplántálni a nemzet lelkébe, — amikor prédikálással s a költségvetés okatlan túlméretezésével vádaskodik, amely vád nagyon távol esik a valóságtól. Hiába ferditik el a való tényeket, a nemzet higgadt társadalmát — igen helyesen — disztingválni tud azok között.

A tetsőház is eltogadta a felhatalmazási törvényjavaslatot

Napirend előtt a buza árának esését tették szóvá. — Széchenyi Aladár és Hadik János gróf kritikáira Zsitvay igazságügyminiszter és Wekerle pénzügyminiszter válaszoltak. — Bethlen miniszterelnök újra hangoztatta, hogy diktatúráról szó sem lehet.

Budapest, aug. 4. A képviselőviselőház után a felhatalmazási törvényjavaslat a felsőház elé került.

Az ülést 10 óra után nyitotta meg gróf Széchenyi Bertalan elnök.

INTERPELLÁCIÓ A BUZA ÉRTÉKESÍTÉSÉRŐL.

Napirend előtt Borbély György interpellált a földművelésügyi miniszterhez a buza értékesítése tárgyában. Előadta, hogy *lelküismeretlen emberek kihasználják a helyzetet a gazdaközönség rovására. Zuggabonakereskedők a buza métermázsáját 5—7 pengő árán szedik össze. A vásárlások minőségére való tekintet nélkül történnek és a tavalyi tétő alá került márkázási törvényjavaslatot sem veszik figyelembe. A zuhanó gabonárák rettenetes katasztrófát jelentenek az ország számára.*

Kifogásolta ezután, hogy a Futura nem rendezkedett be a mostani állapotra, nincs elegendő zsákja sem. A gazdaközönség érdekében sürgős intézkedést kér a földművelésügyi minisztertől.

MAYER MINISZTER VÁLASZA

Mayer János földművelésügyi miniszter nyomban válaszolt az interpellációra:

— *Magam is aggodalommal figyelem a felhozott jelenségeket. —* mondotta. — *A buza exportja a világháza és a román és jugoszláv verseny következtében is, rendkívül nehezen indul el. Az utóállamok is tartózkodók a vásárlásokkal szemben.*

— *Szükség lett volna a határidőzlet megnyitására, a gabonakereskedők betéteinek szabaddátételére, a megfelelő raktárak biztosítására és a lombardhitel megnyitására. A mai költött pénzforgalom következtében azonban ezek akadályokba ütköznek.*

Az export forszírozását nem tartaná helyesnek.

— *Kilátás van arra, —* folytatta válaszában a miniszter, — *hogy a gabonatőzsdén ismét be fogjuk vezetni a határidőzletet, a forgalom ennek következtében fellendül, mert a malmok vásárolni fognak. Ahol nagyobb mennyiségű gabonát vásárolnak, ott a különböző gabonafajtákat nem keverik össze.*

A gabona minőségének javítása céljából szükséges a lisztkísérleti állomás decentralizálása is. Vidéken több helyen fognak felállítani gabona és lisztkísérleti állomást.

A pénz korlátozása miatt nem áll módunkban most intézkedni abban a tekintetben, hogy gabonavásárlásokra a Futura nagyobb előleget kapjon, de megvan minden kilátás arra, hogy ezek a korláto-

zások a legközelebbi jövőben megszűnnek és a szükséges eszközöket a gabonakereskedelem rendelkezésére bocsátják és sikerülni fog a gazdasági életet a rendes vagdasba terelni. A kormány a gazdasági életet a rendes útra kívánja terelni és a gazdákat meg akarja menteni ennek a krízisnek súlyos következményeitől.

Borbély György viszontválaszában tudomásul vette a miniszter választát, amelyet a felsőház is tudomásul vett.

MOST BONTAKOZNAK KI A BEKEDIKTÁTUMOK.

Azután áttértek a napirendre: a felhatalmazási törvényjavaslat — tárgyalására. Az első szónok gróf Hoyos Miksa.

Helyesli, hogy a kormány felhatalmazást kér olyan intézkedésekre, melyek a jövőben válnak szükségessé, mert ebben a jelenlegi világháza, napról-napra, sőt percről, percre változó helyzetben *szüksége van a kormányoknak ilyen felhatalmazásra. Ugy érzi, most bontakoznak ki teljes súlyukban a párizskörnyéki békediktátumok, amelyek nem békét, hanem nyomort adtak az emberiségnek. Kérdés, hogy ilyen körülmények között a tőke fel tud-e emelkedni a helyzet magaslatára, vagy pedig elpusztul. Helyesli az országos bizottság megalakítását.*

KÉTMILLIÁRDOS TEHER A MAGYAR FÖLDBIRTOKON.

Gróf Hoyos Miksa ezután a magyar földbirtok terheivel foglalkozik.

— *A földbirtokra bekebelezett teher a magyar földbirtokosokra összesen 972 millió pengő volt. 1928 december 31-én már 1160 millió pengő, 1929 december 31-én a teher 1540 millió pengőre emelkedett. 1930 június 30-án pedig 1648 millió pengő volt. Ez utóbbi tétel csak ideiglenes kimutatás. Ez a kimutatás az összes bekebelezett tételeket kimutatja, de az időközi fizetéseket nem tünteti fel. 1929. év végén 32.8 százalékkal több teher volt a magyar földbirtokon, mint 1928. év végén. A legnagyobb hányad, 63.2 százalék a kisbirtokra esik. Általában egy katasztrális holdra 26.23 pengő esik kamat címén egy évben. Hatalmas milliók vannak a magyar földön, mint tehertereleik, olyanok is, amelyeket nem bekebeleztek be, úgy hogy 2 milliárd teher esik a magyar földbirtokosokra. Ott vagyunk tehát, ahol a háború előtt voltunk. A kamat pedig legalább kétszerese a bekebelezett.*

Az eladósodás évről-évre fokozódik, noha mégsem mondható gazdaságosnak a helyzet.

Sürgősen segíteni kell, mert a mezőgazdaság nem bírja sokáig. A rövidlejáratú kölcsönökkel való gazdálkodás rá van szorulva a hosszulejáratú kölcsönökre.

GRÓF SZÉCHENYI ALADÁR BESZÉDE.

Gróf Széchenyi Aladár a következő felszólaló. Elfogadja a javaslatot, de ez nem jelenti azt, hogy annak minden intézkedését helyeselné. Pénzügyintézeink pénztárainak lezárása szerencsétlen lépés volt, mert a gazdasági élet az egész vonalon megakadt. Egyebet azonban ma már nem lehet tenni, mint a korlátozásokat lassan feloldani és a szigorú rendelkezéseket enyhíteni.

— *Arra kell törekednünk, hogy a 7 millió fontos kölcsönt minél előbb megkapja az ország. Míg most a nagy angol kölcsönt nyelbeütötték, nekünk is kilátásaink vannak ahhoz, hogy ezt a pénzt megkaphassuk. Akkor remélhet, hogy visszatér a gazdasági életbe a bizalom, amelyet a kormány erősen megrendített. Hiába mondja a pénzügyminiszter, hogy mindenekelőtt a kiadások csökkentésével fogja az államháztartást egyensúlyba tartani. Amíg a kormány tagjaiban látom a kultuszminiszter úr személyét, addig én ennek a kijelentésnek a komolyságában kételkedem.*

— *A kereskedelemügyi miniszter úr biztat, hogy ne adjuk el a gabonát, de hát nincs is mit eladni, az aszályos időjárás tönkretette a kapásnövényeket és a falusi népnek a tél derekán nem lesz betevő falatja. Nem tudnak megkeresni annyit, hogy egész évben kenyérük legyen és a falusi nép szinte az éhalálnak néz elébe. Ilyen viszo-*

Kész réteslapok

üzletünkben mindig frissen, használatra kész állapotban kaphatók megfelelő használati utasítással. Ezek használata oly kényelmet biztosít a háziasszonyoknak, hogy — egyszeri kipróbálás után mindenki állandó vevője ezen cikknek.

Kontsek Géza
k. r. t.

nyok között lesz-e valaki, aki adót tud fizetni?!

— Negyven éve a magam gazdasíjtje vagyok, de ilyen katasztrófális időjárásra nem tudok visszaemlékezni. Ez minden számítás keresztülhúz. A mezőgazdaság amúgy is nyögi a súlyos kamatterheket.

Esterházi herceget kivéve, mind szinte koldusok leszünk.

Az államháztartás egyensúlyának helyreállítása céljából lehet esetleg máshonnan jövedelmekre szert tenni, lehet a mammutjövödelmeket és az álláshalmazásokat megszüntetni, a mezőgazdaságtól azonban ne számítson a pénzügyminiszter új jövedelmeket.

A kormány nagyon tágkörű felhatalmazást kér. A törvényhozó ennél a kérdésnél nagyon nehéz helyzetben van és csak lelkiismerete szavára hallgatva, járhat el. *Az ő lelkiismerete azt mondja, hogy ezt a felhatalmazást meg kell szavazni, mert nem tudhatja, hogy a világ gazdasági helyzetében adódik-e olyan körülmény, hogy egy késedelmes intézkedés az ország kárára lenne.*

— *A miniszterelnöknek külpolitikai téren elért nagy sikereit mindenkinél el kell ismernie, de a gazdasági bajokért a világgazdaságon kívül a kormány is felelős.* Már évekkel ezelőtt figyelmeztették a kormányt a gazdálkodásban rejlő veszélyekre és megmondották sokszor, hogy ez az ország egyedül kultúrfejlényből nem tud megélni.

A FÖLDHITELBANK ÜGYE.

A bankkérdésről szólva, ezután a Földhitelbank ügyét hozta elő. Ismertette a kényszeregyesség kimondását, majd azt, hogy a betevők a mai napig két esztendő alatt még egyetlen fillért sem kaptak. Kérde az igazságügyminisztertől, hogy miért nem történik semmi a bank ügyével kapcsolatban megindított bűnperekben, mert a látszat olyan, mintha menteni akarnának valakit. Miért jár az az előkelő vezérigazgató úr szabadságon, hiszen annak a börtönben volna a helye.

— A mai súlyos időkben, — mondotta beszéde végén — nem akar választási atrocitásokkal foglalkozni, csak a miniszterelnök figyelmét hívja fel azokra a törvénytelenésekre és hajszára, amelyek a megvásárolt és részben a bari választókerületben történtek. A törvényjavaslatot elfogadja.

AZ IGASZÁGÜGYMINISZTER VÁLASZA.

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter azonnal reflektál Széchenyi Aladár gróf szavaira.

Hangoztatta, hogy az igazságszolgáltatás előtt mindenki egyformán egyenlő és az említett bűnperekben semmi olyan nem történt ami gyanúra, vagy aggodalomra adhatna okot. Az ilyen ügyeknél, a melyek nagy port vertek fel, sok olyan téves hír kerül forgalomba, amelyet az igazságügyi hatóságok egészen másként bírálnak el. A hitellezők kérték annakidején azt, hogy először a kényszeregyességi eljárást folytassák le és ezért a súly elsősorban nem a büntetőalapra, hanem a kielégítésre helyezték. Amióta a mentelmi jogot fel függesztették, a bank vezérigazgatója ellen fennakadás nélkül folyik az eljárás, de ilyen nagy és fontos ügyben nem lehet az eljárást egy-két hónap alatt befejezni. Maga is figyelemmel kíséri az ügyet és szó sem lehet arról, hogy itt halogatás, vagy késedelem történjék.

Hadik János gróf beszéde.

Hadik János gróf szólalt fel ezután.

Ha a törvényjavaslat előterjesztését előidéző eseményeket vizsgálja, — mondotta, — meg kell állapítania, hogy a világpiacon helyzetén kívül ebben nagy szerepe volt a pénzügyek vezetése terén az utóbbi időben megnyilvánult tervszerűtlenségnek is. Kifogásolja, hogy a pénzügyminiszter nem tartotta szükségesnek annak idején, hogy a kölcsönelőleg felhasználására vonatkozólag törvényjavaslatl lépjen a Ház elé.

Ezután a törvényjavaslat bírálatára tér át. Nem kifogásolja azt a felhatalmazást, hogy a kormány az eddig kiadott rendelkezéseket, a szükséghez képest kiegészíthesse, módosíthassa, vagy hatályon kívül helyezhesse. Alkotmányjogi szempontból azonban veszedelmesnek tartja a második szakaszban foglalt felhatalmazást, amelynek az az értelmezés is adható, hogy a törvényhozás egész jogkörét 1932 június végéig a kormányra ruházza át. Hibáztatja azt a pénzügyi politikát, amelynek következtében az ország ilyen súlyos helyzetbe jutott, de helyesli, hogy az átmeneti, korlátozó intézkedések megtétele és azokat a külföld is bizonyára megnyugvással fogadta.

A magyar nemzet viszonya Franciaországhoz.

Elhibázottnak tartja a pénzügyminiszter hitelpolitikáját külföldi vonatkozásban is, mert egyenesen utját állotta annak, hogy a francia piacon mezőgazdasági hitelhez jussunk. A miniszterelnök hivatkozott beszédeben arra, hogy Franciaországgal való viszonyunk évről évre javul. Rá kell itt mutatnunk arra, hogy a magyar nemzet Franciaország irányában sohasem vilkelkedett agresszíven.

Ellenségeink mindenkor alantalanul a mi német szövetségi politikánkat úgy állították be, mintha annak Franciaországgal szemben agresszív éle lett volna. Még Andrassy Gyula gróf a német szövetség egyik diplomáciái felhívására is kijelentette volt a francia-poros háboru befejezésekor, hogy a becsületesség bennünket, mint jó szomszédokat is, kötelez Poroszországgal szemben arra a figyelemre, hogy Elzász-Lotharingia elfoglalásával kockáztatja azt, amit a haretéren kivivott.

— A miniszterelnöknek Franciaországhoz való viszonyunkra nézve tett nyilatkozata helyes.

Végül arra a kijelentésre reflektál, hogy felesleges beruházások nem történtek. Beszéde végén hivatkozott arra, hogy már 1929 októberében felemelte intő szavát a diktatura pusztá hircszelése ellen

is, majd beterjesztette határozati javaslatát, hogy a törvényjavaslat második szakaszában foglalt felhatalmazás alapján a kormány csak a gazdasági és hitelletrendjének, valamint az államháztartás egyensúlyának biztosítására irányuló rendelkezéseket tehet.

Baltazár Dezső a következő felszólaló, kinek beszédét külön cikkben közöljük.

A pénzügyminiszter válasza a felszólalásokra

— Nem normális viszonyok azok, melyek között a javaslatot a felsőház elé hozta a kormány. Itt tulajdonképpen háborús mentalitás folytatódik: a nemzetek nem ismerik el, hogy a békeszerződések mennyire figyelmen kívül hagyták a gazdasági viszonyokat. A nemzetek nem ösztönöznek keresik a kibontakozást. Mi érezzük a legjobban a gazdasági bajokat, akik a békeszerződéseknek legnagyobb vesztesei vagyunk. Mi tíz év óta heroikus erővel küzdöttünk és ha ezeket a remélhetőleg csak átmeneti nehézségeket nem emlitem, a javulás útjára jutottunk. Ez azt jelenti, hogy a magyar nemzetnek nemcsak áldozatkészsége van, hanem vitalitása és élniakarása. — *Meggyőződésem, hogy ezekből a gazdasági bajokból is éppen fogunk kikerülni.*

Felteszem a kérdést: Tulajdonképpen miért jutottunk ebbe a bajba? Azt hallottuk az iménti felszólalásokban, hogy a kormány gazdasági politikájának is nagy része van ebben, bár elismerték a világgazdasági válságot. *A világválság közepette csak olyan politikát lehetett követni, melyet viszonyok megengedtek.* Ne tessék szem elől téveszteni, hogy például hosszulejratú kölcsönöket szerezni nem lehetett, mert, ha lehetett volna, elsősorban ezt szereztünk volna. Minden erőlködésünk dacára kénytelenek voltunk a rövidlejárátú kölcsönöket igénybe venni, amelyeknek veszedelmét tudtuk ugyan, de azok mellőzése mégis öngyilkossággal lett volna határos.

— *Két éven keresztül arra törekedtünk, hogy bankkoncentrációt hozzon létre, mert ez még a nagy számokhoz szokott külföldi intézetek előtt is jó hatással lett volna.* Akkor Hadik János gróf volt az, aki mindent ellővetett, hogy ez a koncentráció létre ne jöjjön. A maga részéről mindig érezte a rövidlejárátú kölcsönök veszélyes voltát egy agrárszágban és éppen ezért hosszulejratú hitel szerzésére törekedett.

Sajnos, erre nem találtak megfe-

lelő támaszt a bankvilágban. *Tilakoznia kell az ellen, mintha ő akadályozta volna meg a hitelek igénybevételét.* Ismételt hangszólta, hogy a rövidlejárátú kölcsönöket igénybe kell venni, hogy a gazdasági helyzetet segítsünk. *A háború után elvesztettük tőkésünket s ezért kellett nekünk a külföldhöz folyamodnunk.*

Több szónok nem lévén, az elnök a vitát bezárja, majd Wekerle Sándor pénzügyminiszter emelkedett szólásra.

Itt nem volt választási lehetőség, hanem egy feltétlen szükségesség forgott fenn. Két jelenség emésztette állandóan devizaállományunkat: kereskedelmi mérlegünk passzívítása és fizetési mérlegünk passzívítása.

Kereskedelmi mérlegünk passzívítása elérte a 370 milliót, fizetési mérlegünk passzívítása pedig a 136—140 milliót. Ez azt jelentette, hogy mi ezzel a passzívítással évente állandóan tartozunk fizetni valutát. Ezért volt a kormány gondja, hogy a kereskedelmi mérlegünk passzívításától megszabaduljunk.

A múlt évben ez be is következett, ez év első felében mintegy 40—50 millió a passzívítás, ellenben mindig a második felév a jobb, tehát remény lehet, hogy ebben az évben sem lesz végeredményben kereskedelmi mérlegünk passzív.

Az a következtetést kell levonni ezekből, hogy eguesült erővel sürögösen végre kell hajtani azt a gazdasági politikát, amely kiségit a bajból. Nemzeti függetlenségéről csak az az ország beszélhet, amely nem függ gazdaságilag más országtól és nem fizik más országrabláncait. Ne csüggedjünk el azért, mert momentán egy mély pontra jutottunk. A nagyobb részét már megtettük az útnak kereskedelmi mérlegünk aktívává tételével és csak a kisebb út van hátra.

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS EGYENSÜLYÁT FENN KELL TARTANI.

Felhozzák azt, hogy néhány héttel ezelőtt miért nem tártam fel az ország nyilvánossága előtt a tényleges helyzetet. Akkor más volt a helyzet, mint ma és ezalatt a néhány hét alatt több történt a gazdasági politikában, mint az egész háborualatti évek alatt.

Néhány héttel ezelőtt még nem lehetett látni, hogy ezek következik be és hogy az állami bevételek ilyen mértékben fognak visszaesni. Különben se várják azt, hogy a pénzügyminiszter ide jöjjön az izgatott hangulatban rémképeket festeni. Ez lehet az ellenzék feladata, de nem a miniszteré. Azt, hogy deficités államháztartás fog bekövetkezni, nem lehetett előre látni.

—————

—————

*Kéve'har'ban, bor hely-
nát kéne a Debreczen!*

Benyáts Emil

harisnyagyárának
gyártmányai
a mai naptól kezdve

eredeti gyári áron

kapható a főtéri üzletben

Benyáts Emil áruháza Debrecen, Tisza-palota.

Az államháztartás egyensúlyát feltétlenül fenn kell tartani a kiadások csökkentésével, ám ha ez nem eredményes, nem szabad viszáriadni, hogy a bevételi oldalt is növeljük, mert ezt az ország érdekében feltétlenül meg kell tenni.

MEKKORA A HIÁNY.

— Felmerült az a kérdés, — folytatta a pénzügyminiszter, — hogy mekkora lehet az államháztartási hiány. A mai kép szerint a hiány 50—50 millió pengő közt mozoghat ami nem olyan nagy, hogy miatt a kétségbe kellene esnünk. — Ezt megelőzhetjük és meg is fogjuk előzni. Az igazság alátámasztására mondom, hogy az államháztartási hiány nem a kormány hibája — mert ha körülnézünk, azt látjuk, hogy az ország nagy és kis államok a világválság folytán deficitel küzdenek.

Ezután válaszolt az egyes felhatalmazásokban hangoztatott részlet kérdésekre, majd bejelentette, — hogy a kormány a takarékoság végrehajtása érdekében mindent elkövet, mert az államháztartás egyensúlyja mindenek felett álló érdek. Az államháztartás egyensúlyja teszi majd lehetővé a kölcsön felvételét. — Kéri a javaslat elfogadását. (Nagy taps.)

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter a vita során elhangzott észrevételekre válaszolt és hangoztatta, hogy az adósok és az ezekkel kapcsolatos végrehajtások tekintetében már elkészült az általa jelzett rendelet, amely alkalmas a viszárságok megszüntetésére és a rendelet még e héten megjelenik. Ezután a miniszterelnök emelkedett szólásra.

DIKTATURARÓL SZÓ SEM LEHET. HANGOZTATTA A MINISZTERELNÖK.

— Tekintettel az idő előrehaladására — kezdte a miniszterelnök felszólalását, — csak arra szorítkozik, hogy a kormány nevében kijelentse, hogy elfogadja Hadik János gróf határozati javaslatát, amely tisztázza a második szakaszban azt a kérdést: mire ad felhatalmazást a törvényhozás a kormánynak. A kormánynak is érdeke, hogy úgy állítsák be a felhatalmazást, ahogy azt eredetileg tervezte. Ehez a kijelentéséhez csak egy szót kell fűznie:

ez a felhatalmazás nem nyújt jogot semmiféle kormánynak arra, hogy a parlamentet félretegyje.

hanem éppen ellenkezőleg, lehetővé teszi, hogy a parlament a maga ellenőrzési jogát kétszeresen gyakorolja. Ha a kormány úgy élne a felhatalmazással, ami nem kívánatos, akkor a parlament többsége abban a pillanatban összehívja a parlamentet és felelősségre vonja a kormányt.

Diktaturáról tehát szó sem lehet.

csak arról, hogy a parlament az átmeneti időben fegyelmezettséget és önmegtartóztatást gyakoroljon olyan dolgokban, melyek nem tartoznak a nagy nyilvánosság elé. — Nem terveznek olyan lépést, amit bárki alkotmányjogi szempontból aggályosnak találhatott volna.

A felsőház ezután általánosságban elfogadta a felhatalmazási törvényjavaslatot.

A részletes tárgyalás során a 2. szakasznál Hadik János gróf megnyugvással és köszönettel tudomásul vette, hogy a miniszterelnök

határozati javaslatát magáévá tette.

A felsőház Hadik János gróf javaslatát elfogadta.

A törvényjavaslat többi szakaszait vita nélkül fogadták el és ezzel a felsőház részleteiben és vég szerkezetében is elfogadta a felhatalmazási törvényjavaslatot.

Az elnök ezután szünetet rendelt.

A 33-AS BIZOTTSÁG 11 FELSŐ-HÁZI TAGJA.

Három óraker nyitották meg újból az ülést és ekkor megkezdőd-

dött a szavazás.

A szavazás végeztével az elnök kihirdette a szavazás eredményét: 77 szavazatot adtak le és ennek alapján a 33-as bizottságba megválasztották: Chorin Ferencet, Egry Aurélt, Hadik János grófot, Hoyos Miksa grófot, Juhász Andort, Popovics Sándort, Somssich László grófot, Sztéryényi József bárót, Tellezky János, Vészi Józsefet és Weisz Fülöpöt.

Az elnök ezután jelentette, hogy a felsőház legközelebbi ülését valószínűleg csak ősszel tartja és a mai ülés ezzel véget ért.

A bécsi Creditanstalt izgalmak közgyűlése

Még csak most derült ki, hogy milyen nagy veszteségek érték a bankot.

Bécs, augusztus 4. Kedden délelőtt össze a Creditanstalt 75-ik évi rendes közgyűlése, amelyet nemesak pénzügyi körökben vártak nagy érdeklődéssel, hanem az egész közönség is feszült figyelemmel nézett elébe. — A közgyűlésen Rothschild Lajos báró elnököt, — 469 részvényes jelent meg, akik összesen 439.358 szavazatot képviseltek.

Deutsch Ottó igazgató terjesztette elő az üzleti jelentést és hosszasan fejtegette. Az évi jelentés előterjesztése után megkezdődött a vita.

Elsőnek Ettinger dr szólalt fel és a maga nevében, mint részvényes, de a nagy nyilvánosság nevében is felvilágosításokat sürgett a veszteségek oka felől. A szánáláról, amelynek következtében az intézet elvesztette azt a jogát, hogy maga intézhesse a saját jövőjét és a módokról is tájékoztatást kíván, amelyeknek segítségével pótolni lehet az anyagi kárt.

Tudni kívánta, hogy milyen időben keletkeztek a veszteségek, hiszen még május 12-én a Creditanstalt kedvezőbb feltételek mellett juthatott külföldi hitelhez, mint a német D-bankok.

Megütözéssel említette meg, hogy a bank vezetősége az utóbbi hetek zavaros híreivel és sajtó-jelentéseivel szemben állhatatosan néma maradt. Eppen ezért kell a közgyűlésnek nyíltan beszélni az igazgatóság hibáiról, cselekedeteiről és mulasztásairól. Egyik részvényes felszólalásában hangoztatta, hogy éppen annak az irányzatnak, amely annak idején erősen követelte a Boden-Credit Anstalt átvételét, nincs oka szemrehányásokat tenni a Creditanstalt vezetőségének, ha ebből az átvételből veszteségek keletkeztek. A Creditanstalt az átvétellel nem vitt véghez, hanem — amint az most kiderült — megkísérelt egy hazafias cselekedetet.

Deutsch igazgató a bank vezetősége nevében ünnepélyesen bejelentette, hogy az 1929 december 31-iki mérleg, valamint az előző évek mérlegei a valóságnak teljesen megfelelő képet adnak a bank státusról. Közben azonban nagy veszteségek álltak elő a bank értékpapírtárcájában, mert az értékpapírok árfolyama visszaesett. Ez a veszteség nemesak a 25 millió shilling értékű tartalékokot emésztette fel, hanem egyetlen év alatt 41 millió shilling összegig növekedett. Az értékpapír piac stagnálása lehetetlenné tette nagyobb részvénymennyiségek eladását. A behajthatatlan követelések több, mint 100 millió shillinget tesznek ki. Arra a kérdésre, hogy hogy mi-

lyen hatása volt a Boden-Credit Anstalttal való fúzióknak, az igazgató azt válaszolta, hogy az átvett értékpapíroknál kb. 21 millió, az

Csak a jövő hét hétfőjén áll helyre Németországban a rendes fizető forgalom

Hivatalos magyarázat a devizakorlátozásokról.

Berlin, aug. 4. A Wolff-iroda közgazdasági szolgálatának értesülése szerint a német birodalmi bank elvben hajlandóan mutatkozott, hogy ezen a héten és a jövő héten a takarékpénztáraknak rendelkezésére bocsássa a fizetőforgalom lebonyolításához szükséges összegeket. — Mindenesetre még nincs eldöntve, hogy milyen formában történik ezeknek az összegeknek a finanszírozása. Ebben a kérdésben még folynak a tárgyalások. Mindenesetre számíthatunk arra, hogy a jövő hét hétfőjétől kezdve a fizetőforgalom a rendelkezések kereteiben ismét helyre áll. Ez annyit jelentene, hogy ismét 300 márkát lehet kifizetni minden egyes takarékbetéti számla után.

Berlin, aug. 4. Hivatalosan jelentik: — A nagyarányú külföldi tőke elvonása által keletkezett devizahiány a kormányt a még meg lévő devizákkal való szigorú gazdálkodásra készítette, hogy biztosítsa a német népek a szükséges nyersanyagokkal és élelmiszerekkel való ellátását. Ha külföldön most mégis nyugtalanság támad a német devizaellenőrzés szemében, akkor tekintetbe kell venni azt, hogy épen a külföld részéről követelték ismételten a német intézkedéseket, az egyébként fulbelesült tőkemeneküléssel szemben. A szigorú devizaellenőrzés azonban azoknak a külföldi hitelezőknek az érdekében szükséges, akik a hitelt fenntartó akció keretében arra határozták el magukat, hogy rövid lejáratú tőkéiket meghagyják Németországban — szemben azokkal a külföldi hitelezőkkel, akik nem voltak hajlandók ehez az akcióhoz csatlakozni. A devizakülföldi utalások bizonyos megszorítása — végül a német kereskedelmi mérleg aktívá tétele érdekében is szükséges. Természetes azonban, hogy Németország ezen a téren nem jár majd el bürokratikusán, hanem készségesen figyelembe veszi a külföld követelményeit. A devizaellenőrzés tehát semmiképpen

átvett adósoknál pedig kb. 39 millió shilling veszteség érte a bankot. Ezek a veszteségek a mostani mérlegben teljes mértékben érvényre jutnak.

Ezután általános érdeklődés mellett a bank vezérigazgatója kijelentette, hogy a bank törekvése arra irányul, hogy a napról napra felmerülő szükségleteket megoldja. Majd akkor jön el az ideje annak, hogy programokat dolgozzanak ki, ha a gazdasági válság nyugvóponttra jutott. A gazdasági élet alakulásától függ az, hogy milyen módon formálják majd át a Creditanstaltot.

Hajdu igazgató kijelentette, miszerint a bank aktívájának 85 százaléka még meg van.

A közgyűlés elfogadta a felügyelőbizottság indítványát és ezzel megadta a felmentést az igazgatóságnak, az 1930. évi zárszámadás alapján. A szavazás felkiáltással történt. Hasonló módon fogadták el az igazgatótanácsnak azt az indítványát, mely a részvénytőkét 88 millió shillingre csökkentti, majd újból 177.5 millió shillingre emeli fel.

sem irányul a külföld ellen, hanem a jelenlegi német gazdasági helyzet kényszerű következménye

Több volt a betét, mint a kifizetés az első napon a német bankoknál.

Berlin, aug. 4. A bankok vezetői ma reggel utasították letétpénztáraikat, hogy teljes összegben kezdjék meg a kifizetéseket. A közönség körében gyorsan hirtérjedt annak, hogy a bankok holnap helyett már ma fizetnek, azonban az üzletek nem jelentkeztek tömegesen, sőt a kora délutáni órákban az volt az eredmény, hogy a betétek nagyobb összegűek voltak mint a kifizetések.

A terménytözsde vezetősége — szintén ma dönt a határidőüzlet tekintetében, de nem tartják valószínűnek, hogy annak újrafelvétele mellett döntsön.

KIUTASÍTOTTÁK JAPÁNBÓL A KINAI VÖRÖS KÜLÜGYMINISZTERT.

London, augusztus 4. A japán kormány felszólította Eugén Csént, kínai vörös külügyminisztert, hogy tíz napon belül hagyja el az ország területét. Tokio ezt a lépést azzal indokolja, hogy nem akar belekeveredni Kína belső viszályaiba.

Vezérképvisellete

cikkeinknek Magyarország részére átadó. — Komoly pályázatok ca. 12.000 pengő forgó üzemtőkével. — Évi jövedelem rendkívül magas ca. 100.000 pengő. — Ajánlatok »I. W. 6133.« jellegével. Rudolf Mossehoz, Berlin S. W. 100.

A jövő héten Debrecenbe érkeznek Endresz és Magyar, a diadalmas óceánrepülők

Néhány nap múlva elkészül a »Justice for Hungary« javítása és magyarországi körrepülésre indulnak vele. — Debrecen város nagyszabású ünnepélyes fogadtatást készít elő a repülők érkezésére.

Alig két hete, hogy a hatalmas Óceán fölött átszárnyalt a magyar madár, a »Justice for Hungary«, amelyet két magyar hős vezetett, akik csodálatos rekordrepülésükkel kivívták az egész világ elismerését és bámulatát. A gép pedig, amelyik a szárnyán viselte a magyar jalkiáltást: Justice for Hungary — Igazságot Magyarországnak! felhívta az egész világ figyelmét arra a szörnyű igazságtalanságra, amelyet Magyarország ellen elkövettek a gyászos emlékü Trianonban. A nagyszerű pilóták az Óceán átrepülésével nagyobb szolgálatot tettek a revízió ügyének, mint eddig bárki is.

Endreszt és Magyar diadalmas extázisban fogadta a főváros népe és ünneplő is azóta szüntelenül, hogy hazaérkeztek. A derék óceánrepülők hazaérkezésük után magyarországi körrepülésre akartak indulni, de ebben megakadályozta őket az, hogy a pompás gép, a

mely akadálytalanul szállt át a viharos óceán fölött, közvetlenül a cél előtt, a főváros határában. Bicskén a kényszerleszállás alkalmával megsérült. A gép kijavítása hosszabb időt vett igénybe és így Endresznek és Magyarnek el kellett halasztaniok körrepülésüket, amíg a gépet a műegyetemen kijavították. A gép most már rövidesen elkészül és így a két derék repülő valóra válthatja szándékát és meglátogathatja a magyar vidék városait is.

Chikán Béla Pesterzsébet város polgármestere tegnap Debrecenben járt és felkereste dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettesét, a kinek bejelentette, hogy Endresz György és Magyar Sándor minden valószínűség szerint a jövő héten Debrecenbe fognak repülni a »Justice for Hungary« gépen. — Chikán Béla, aki az óceánrepülők vidéki körrepülését rendezi, arra kérte Vargha Elemér polgármesterhelyettesét, hogy Debrecen vá-

rosa részeseit ünnepélyes fogadtatásban az óceánrepülőket. — Dr. Vargha Elemér természetesen azonnal kijelentette pesterzsébeti kollégájának, hogy Debrecen várososa örömmel látja itt a két világhírű magyar repülőt és gondoskodni fog ünnepélyes fogadtatásukról.

A »Justice for Hungary« az Épresekert repülőtéren fog leszállani és ott lesz az ünnepélyes fogadtatás, amelynek a közelebbi részleteit most állítják össze a Városházán. Valószínű, hogy a fogadtatás alkalmával belépődíjat is fognak szedni a repülőtéren. Az óceánrepülők érkezésének pontos dátuma még nincs megállapítva, de minden valószínűség szerint a jövő héten fognak Debrecenbe érkezni. Egész bizonyos, hogy Debrecen közönsége a legnagyobb szeretettel és lelkesedéssel fogadja majd a két hős repülőt, akik nagy dicsőséget szereztek a magyar névnek.

Megrendítő kettős tragédia Budapesten

Dr. Kricsfalussy orvos mellbelőtte magát, dr. Téglássy Józsefné levette magát az emeletről. — Az asszony meghalt, a férfi életveszélyes sérüléseket szenvedett.

Budapestről jelentik: Borzalmas kettős tragédia játszódott le kedden a kora reggeli órákban a Ferenc-köruton. Egy idős urinő az egyik Ferenc-köruti ház negyedik emeleti lakásából az utcára vetette magát s néhány pillanattal később ugyanabban a lakásban egy fiatal, 26 esztendő orvos revolverrel mellbelőtte magát.

Az asszony meghalt, a fiatalember életveszélyes sérüléssel került a Rókus kórházba. A tragédia mögött érthetetlen különös szerelem rejlik, amely az idősebb urinőt s a fiatal orvost végzetesen fűzte egymáshoz.

Reggel 8 óra után néhány perccel a Ferenc-körut és Mester-utca sarkán, ahol tömegesen sietnek a munkába az emberek velőtrázó sikoltás hallatszott. — A következő pillanatban látták, amint a Ferenc-körut 5. számú ház egyik negyedik emeleti ablakából — egy könnyű nyári ruhába öltözött nő kiugrik és feltartóztathatlanul zuhan lefelé. Alig egy másodpercig tartott az egész. A szerencsétlen nő tompa puffanással ért a földre. Egy kis szabóinas, aki a házban lévő szabóüzletbe sietett, karján ruhával, halálsápadtan dőlt a falnak. Közvetlen mellette zuhant az asszony a kövezetre. A fiut a réműlettől ájultan cipelték be a szabóüzletbe, — ott térítették eszméletre.

A kövezeten véresen összetörve feküdt a nő. Körülötte hamarosan kíváncsi tömeg verődött össze. A szerencsétlen asszonyban még volt élet, hörgött, vonaglott, rettenetes kínjában.

A járókelők közül többen és az órszemes rendőr a telefonhoz rohant. Egyszerre nyolcan-tizen is hívták a mentőket és a rendőrsé-

get. Pár perc múlva el is indultak a mentők és a rendőrség autója a Ferenc-körut felé.

Amikor a mentők és a rendőrség a ház elé érkeztek, abban a pillanatban egy halálsápadt, feldult arcú fiatalember futott ki a kapun. Ahogy meglátta a mentőket és a rendőröket, egyenesen feljűk futott:

— A házba is tessék bejönni! Szerencsétlen barátom agyonlőtte magát!

Az egyik mentőorvos az eszméletlenül fekvő asszony segítségére sietett, a másik pedig a fiatalember kalauzálása mellett futólépésben rohant a ház negyedik emeletére. — Itt a 22-es számú lakás egyik udvari szobájában a díványon egy fiatalember feküdt. Csupán hálógív volt rajta, amelyet majdnem teljesen vörösre festett kiömlő vére. Mellette a földön revolver és a kilőtt patron feküdt.

A mentőorvos megállapította — hogy a fiatalember mellbelőtte magát és eszméletlen állapotban fekszik a díványon. A mentőorvos bekötözte a vérző sebet és azonnal telefonált, hogy küldjenek ki egy másik mentőautót is. Az egyikre az eszméletlen haldokló nőt tették fel, a másikon pedig az ugyancsak eszméletlen fiatalembert helyezték el, akinek sebéből szivárgott a vér s már a kötést is teljesen átázta. — A két mentőautó teljes sebeséggel rohant a Rókus-kórház felé.

A rendőri bizottság azonnal megkezdte a vizsgálatot, hogy a kettős tragédia részleteit megállapítsák és az első pillanatban is titokzatosnak látszó szerencsétlenség hátterét felderítsék. Megállapították, hogy a Ferenc-körut 5. számú ház negyedik emelet 22-es számú

lakását Csobánecz Domokosné posztalügylő elvált felesége bérlte. Itt lakott izléselesen berendezett három szobás lakásban, polgári kényelemben Csobáneczyné, 25 esztendő fiatal fiával, ifjú Csobánecz Domokossal, aki a Weisz Manfred gyár tisztviselője. A fiatal Csobáneczynak jóbarátja volt Kricsfalussy István dr. orvos, akit két hónappal ezelőtt avattak doktorrá. — A fiatal orvos idősb Kricsfalussy István gimnáziumi tanár fia, aki a saját villájában, a Tereza-utca 19 számú házban lakott. Idősb Kricsfalussy felesége öt esztendővel ezelőtt meghalt. — pár hónappal ezután költözött a lakásba Téglássy Józsefné, született Haász Jolán, egy főszolgabíró elvált felesége, a kit a környék és a szomszédok csak Jolán-néni néven ismerték.

Az akkor 37 éves Jolán néni és a 21 esztendő orvosnővendék között szerelem fejlődött ki. Az asszony úgy látszott, viszonzotta érzelmeit és a környéken sok szobeszedre adott alkalmat ez a különös szerelem. A fiatal Kricsfalussy ugyanis rendkívül féltékeny természetű volt, mindenki betévelyarsát látta, még a saját édesapjában is, úgy hogy nap-nap után — botrányos hangos veszekedések voltak apa és fia között. A szomszédok tudtak erről és sokat beszélték a különös esetről.

Az elmúlt héten ismét éies szóváltás és veszekedés támadt apa és fia között, aminek az lett a vége, hogy a fia apját tétleg is inzultálta. Ezután a jelenet után izgatottan kereste fel barátját, ifjú Csobánecz Domokost:

— Összevesztem édesapámmal — mondotta. — el is költöztem hazulról. Ti az udvari szobát úgy is mindig ki szoktátok adni, engedjétek meg, hogy néhány napra ideköltözsem.

Csobánecz Domokos és édesanyja szívesen teljesítették a család régi barátjának kívánságát. Amikor ifjú Kricsfalussy az engedélyt megkapta, jelentette be:

— De Jolán néni is ide fog jönni.

Csobáneczynak nem tetszett ugyan ez a megoldás, de miután

csak néhány napról volt szó, beleegyeztek. A költözködés szombaton késő este meg is történt.

A fiatal ember és az idősebb hölgy különösen viselkedett. Sokat veszekedtek, gyakran a szó szoros értelmében verekedtek és birkóztak egymással. Szóvá is teték ezt, de Kricsfalussy mindig tréfával ütötte el a dolgot:

— Csak játszunk. — szokta mondani.

Ilyen előzmények után történt ma reggel 8 óra tájban a borzalmas tragédia. Csobánecz Domokosné reggel 8 óra tájban kinyitotta utcai szobáinak ablakait, s majd a konyhába ment, hogy a reggelit előkészítse, amikor az előszobába ért, különös zajt hallott. Benyitott az udvari szobába, ahol Kricsfalussy és Téglássy formálisan dulakodtak és birkóztak.

— Mit csináltak?

— A fiatal Kricsfalussy azonnal felett:

— Csak gyakorlatozunk, testgyakorlás az egész.

Csobáneczyné nem tehetett egyebet, kiment a konyhába és hozzálátott a reggeli készítéséhez.

A fiatal Kricsfalussy kétségbeesett hangját hallotta:

— Jolán, Jolán! — kiáltotta a fiatal orvos.

Csobáneczyné kifutott a konyhából. Akkor látta, hogy Kricsfalussyék szobájának ajtaja nyitva van s azon kirohant Téglássy és gyors léptekkel szaladt az előszobán keresztül, be az utcai szobába. A fiatal Kricsfalussy utána. Téglássy rohant az utcai szobába, egy gyors mozdulattal felugrik a nyitott ablak párkányára és velőtrázó sikoltással leveti magát a négy emeletnyi mélységbe.

Csobáneczyné még fel sem ocsudott rémületéből, amikor egy fél perc múlva revolverdörrenést hallott. A réműlettől szinte önkívületi állapotban támolygott a hang irányába, az udvari szoba felé. A mikor a szobába benyitott, a fiatal Kricsfalussyt ott látta díványon fekvő, ájultan, vértől elborítva. Mellette a földön revolvere.

Ezeket tudta meg a rendőri bizottság a tragédia előzményeiről és az utolsó borzalmas percek eseményeiből.

A két mentőautó egyszerre érkezett a Rókus kórház elé. De csak ifjú Kricsfalussyt vitték be hordágyon a kórházba, Téglássy Józsefné a mentőautóban borzalmas sebeibe belehalt.

Az ő holttestét a mentőautóról áttették a rendőri halottszállító autóra, amely kivitte a törvényszéki orvostani intézetbe. — A fiatal Kricsfalussy orvos eszméletlenül, életveszedelem állapotban fekszik a Rókus kórházban, s így a rendőri bizottság még nem tudta kihallgatni, hogy saját szavával mondja el a borzalmas kettős öngyilkosság történetét.

Olcsóbb lett a sertéshus.

1 kgr. Karaj	—	1.50
1 „ Csontrétküli	—	1.50
1 „ Nyakasorja	—	1.50
1 „ Vékonyoldal	—	1.40
1 „ Darálthús	—	1.50
1 „ Böröshús	—	1.—

Vendéglősök és Étkezők árendményben részesülnek.

Szabó Károly hentes-üzle'tében
Dégenfeld-tér 1. szám.

KACSA KONCENTRÁCIÓS ALAKULÁSROL.

Budapest, augusztus 4. A magyar politikai életben az idén alig lehet uborkaszegényről beszélni, hiszen az események — sajnos — szinte kergetik egymást, a politikai hírhordozók azonban mégsem tudtak leszokni arról a régi nyári szokásukról, hogy a maguk fantasztikus kacsáit világgá röptessék. A legújabb ilyen kacska a koncentrációs kormányról szól és tulajdonképpen nem is új, hiszen tíz év óta minden esztendőben felbukkant egyszer-kétszer, persze mindig olyan „komoly” formában, mint most mikor az egyes tárcákkal kapcsolatban már nevetek is emlegetnek azok, akik-e nevek viselőit szeretnék a báronyságban látni, persze lehetőleg úgy, hogy ők maguk is legalább az új miniszterek államtitkárai legyenek. Felesleges megállapítani, hogy a koncentrációs kabinet híre ezúttal sem egyéb jámbor óhajtsánnál, amelynek semmiféle tárgya alapsa nincsen.

0000000

A CSEH KAMATLÁBEMELÉS.

Prága, aug. 4. A csehszlovákiai bankkamatláb felemelésével kapcsolatban az esti lapok elmondják, hogy az a banktanács az angol-német-magyar és osztrák pénzügyi helyzet alapos megvitatása után határozta el. A cseh nemzeti bank ilyenformán akarja megakadályozni, hogy a külföldi bankkamatláb emelése után csehszlovák részről is a tőkék külföldre való menekülése álljon be.

0000000

HIREK ARRÓL, HOGY MAGYAR SÁNDOR ÓCEÁNREPÜLŐ FELLÉP KÉPVISELŐJELÖLTNEK.

Budapest, augusztus 4. Egyik pesti lap arról ad hírt, hogy Magyar Sándor az óceánrepülés egyik hőse, — Szombathelyen, — mely kerület Ernszt Sándor népjelölti miniszter lemondása folytán megüresedett —, fellép képviselőnek, állítólag független kisgazdapárti programmal.

A hír természetesen még megerősítésre szorul.

0000000

KARLOVITS ÉS SZEPES IS INDUL AZ OLASZOK ELLEN.

Budapest, aug. 4. Karlovits közölte a MASZ-al, hogy vasárnap tud indulni és Szepes Béla is táviratozott, hogy vasárnap megérkezik, úgyhogy a magyar válogatott atletikai gárda komplett felállításban veszi fel a küzdelmet az olaszokkal a Hungária úti pályán.

0000000

MAGYAR TENNISZEZŐK VERESÉGE BERLINBEN.

Berlin, augusztus 4. A tennisz-hajnokságokat ma egész napon át folytatták. Az óriási hőség dacára számos küzdelmet bonyolítottak le. A magyar résztvevők szereplése sajnos nem járt sikerrel. Baumgarten Magda 2:6, 6:1, 6:0 arányú vereséget szenvedett és kiesett a további küzdelemből. Vereséget szenvedett a vegyespárosban a Baumgarten Magda—Zichy gróf együttes is, amely ellen a német Paizt—Murney pár 6:4, 6:4 arányban győzött.

Nyarlás. Nyaralás

Lillafüred

Háromban, jó házikoszt, háromszori étkezés és lakás 5 pengő. —
Brehm Péterné étkezdéjében.

Sorozatos katasztrófát okozott egy kigyuladt cseh bombavető repülőgép

Az égő repülőgépből kiugró hadnagy borzalmas halála.

Pardubitz, aug. 3. (Cseh Távirati Iroda.) Az egyik bombavető repülőgép a levegőben kigyulladt s nagy lánggal égve a chrudini szeszegető telepre zuhant. Amikor a repülőgép kb. 2000 méter magasságban kigyulladt, pilótája, egy tizedes, ejtőernyővel kiugrott a gépből. A gép másik utasa, egy hadnagy, — aki megfigyelő tisztet töltött be — ejtőernyővel szintén le akart ugrani, az ejtőernyőt azonban — valószínűleg izgatottságában — túl korán nyitotta ki, úgy, hogy az beleakadt a repülőgép kormányába. A hadnagy kb. 4 percig az égő repülőgépen a levegőben lógott,

majd, mikor az ejtőernyő kötele is elégett, kb. 200 méter magasságból a chrudini szeszegető egyik tartályára zuhant, ahonnan lebukott a szomszédos kertbe, de már halott volt.

A lángokban álló repülőgép lezuhanásakor nekiütődött egy raktár falának, amelyben tiszta szesz volt elraktározva s az felrobbant. A raktár teteje kigyulladt. A tüzet az odasiető tűzoltóknak sikerült eloltani. A pilóta tizedes, aki sikeresen ugrott ki a gépből, a teletől kb. 5 kilométernyire földet ért.

Az olasz bankok is részesedést vállaltak a magyar fontkölcsonben

Budapest, aug. 4. Jól informált pénzkörökből azt az értesítést kaptuk, hogy az olasz kormány az olasz pénzügyi intézetek bekapcsolásával beleegyezést adta ahhoz, hogy Olaszország is megfelelő részesedést vállaljon a hétmillió angolfontos magyar kölcsönben.

Tudalevő, hogy Franciaország jelentős hozzájárulást helyezett kilátásba, — a semleges piacokon

most folynak a tárgyalások a kölcsön elhelyezése ügyében.

A magyar pénzügyi intézetek ebből a kölcsönből 1.4 millió angol fontot máris lekötöttek. A svájci piacon Weisz Fülöp tárgyal, aki ma hazakerkezett néhány napos svájci újáról. Tárgyalásainak eredményéről még nem tettek közzé értesítést.

Interju a szerb királlyal a rendszerváltozásról

Belgrád, aug. 4. (Avala) A Havas Iroda belgrádi tudósítóját a király kihallgatáson fogadta. — A tudósító azzal a kérdéssel fordult a királyhoz, hogy:

— Felség, az utóbbi időben sokat beszélnek bizonyos igen fontos változások lehetőségéről.

A király: Változásokról? A legcsekélyebb változás sincs tervbevéve.

— A kormányrendszer megváltozásáról szólnak a szóbanlévő hírek.

A király: A mai rendszer ideiglenes s mihelyt elérkezik a kellő pillanat a változásra, erre is sor kerül majd, — de csakis, ha az új irány megszilárdítja azokat az elemeket, amelyek a mostani nemzeti politika irányának biztosítékául tekinthetők.

Németország nem tudja megszerezni több nagy ország garanciáját külföldi kölcsönre

Németország mindenekelőtt önszegélyre szorul, — állapította meg rádió-szózatában Brüning kancellár.

Berlin, aug. 4. Brüning dr., birodalmi kancellár kedden este a Rádióban beszédet mondott, melyben többek között ezeket fejtette ki:

— Az a körülmény, hogy az elmúlt hetekben rövid lejáratu külföldi kölcsönöket milliárdokban vontak vissza a német bankoktól, közgazdaságunkra váratlan és veszedelemes veszteséget jelent. Természetszerű következménye volt ennek az egész gazdasági életünk megrázkódtatása. Ma az egész világ egyetért abban, hogy ha zavarok támadnak olyan nagy gazdasági szervezetben, mint amilyen a német birodalom, ez nem maradhat komoly következmények nélkül.

kül a külföldön sem. Hat évvel ezelőtt közös harcot indítottunk „a világháborubeli ellenségeinkkel is közösen” az általános inség ellen s főképen Németország és Franciaország jogviszonyának megteremtése érdekében. Ebből az elgondolásból kiindulva és minden akadályt leküzdve sor került a megbeszélésekre Párisban, Londonban és Berlinben. Holnap este Rómába utazunk. Remélhető, hogy a legközelebbi francia államférfiak berlini látogatása alkalmával folytatni fogjuk a megkezdett német-francia eszmecsereket.

A birodalmi kancellár ezután rámutatott arra, hogy ezidőszent

lehetetlen megszerezni több nagy ország garanciáját, külföldi kölcsönre. Ez okból Németország mindenekelőtt önszegélyre szorul.

Brüning dr ezután megemlékezett a birodalmi kormány legutóbb elrendelt pénzügyi szanalási intézkedéseiről és bejelentette, hogy a kormány a hitel és a tőkeforgalom terén a részvényjoggal kapcsolatosan intézkedéseket tett. A vezérlő csillag ne pártellenét, hanem erőgyűjtés legyen. Csak ezen az uton tudja Németország megőrizni a népek sorában egyenjogúságát és csak így tudja megoldani a reá váro feladatokat.

HARSÁNYI PÁL ESPEREST HÍVTAK MEG A GYULAI LELEKÉSZI ÁLLÁSRA.

A határozatot azonban megfellebbezték.

Gyuláról jelentik: A békési református lelkészi állás halálozás folytán megüresedett. Az egyház presbiteriuma úgy határozott, — hogy a megüresedett lelkészi állásra pályázatot nem hirdet, hanem Harsányi Pál ref. esperest, gyulai lelkészt hívja meg vezető lelkészévé. A július 19-iki presbiteri ülés 37 szavazattal foglalt állást Harsányi Pál esperes meghívása mellett.

A presbiteriumnak ezt a határozatát megfellebbezték. A fellebbezők azzal érvelnek, hogy a presbiterium július 19-iki határozata nem fejezi ki a hívek többségének akaratát. Az 52 aláírással benyújtott fellebbezést a július 26-iki presbiteri ülés tudomásul vette és azt az egyházmegyéhez felterjeszteni határozta.

GANDHI KÉT KECSKÉVEL JÖN EURÓPÁBA.

London, aug. 4. A Daily Express jelentése szerint Gandhi augusztus 15-re Angliába egy hajóra III. osztályú jegyet váltott. Intézkedett továbbá, hogy két kecskét is magával vihessen; ezek szokatlanul legfőbb táplálószerét, a kecsketejet. Egyéb podgyásza csak néhány meleg kendőből és nagyszámú okmányból áll. — Gandhit egész sor angol egyesület előadásra kérte fel, azzal a biztosítással, hogy teljesen szabadon nyilatkozhatik céljairól és szándékairól.

AMIKOR A CÁPA MEGÁLLITJA A HAJÓT.

Az óriási hal a kormány lapátjai közé szorult.

Többször fordult már elő, hogy a sasok támadása bajt okozott a repülőgépeknek és hogy bölényesordák, sőt vadkanok nekamentek az országuton haladó autónak.

Most ennél furcsább eset történt a tengeren, az északamerikai oregoni-partok közelében. Egy hatalmas, személyszállító gőzhajó, az Admiral Dewey összeütközött egy óriási cápával. A cápa miatt a hajónak meg kellett állania. Az óriási állat ugyanis a hajó kerekének lapátjai közé került.

Ez volt a legnagyobb cápa, amit a hajó legénysége valaha látott: több, mint 6 méter hosszú volt. A hajó kereké nem tudott tovább fogorni az óriási cápa miatt. Meg kellett állítani a hajót; azután a tengeri szörnny kiszabadult a kerek lapátjai közül. Súlyosan megsebesülve, több sebből vérezve uszott tovább az óriási hal. Ekkor azután a hajó is folytathatta útját.

Ujságpapírba csomagolt feldarabolt holttestet találtak Franciaországban

Páris, aug. 4. (MTI) Clermont-Ferrandból jelentik a Matinnak, hogy Royat közelében a mezőn egy zsákot találtak, amelyben egy feldarabolt emberi holttestet maradványai rejtőztek. A maradványok

egy decemberi ujságszámba voltak becsomagolva. A húst a mezei patkányok lerágták. Az orvosok eddig még nem tudták megállapítani, hogy férfi, vagy nő holttestéről van-e szó.

Szomoru jóslat a jövőre

„A háboru szenvedése csak a kezdetét jelentette a mai nemzedék megpróbáltatásának”. — A világháboru kitörésének évfordulója Angliában.

London, aug. 4. Kedden volt tizenhetedik évfordulója annak, — hogy Anglia hadat üzent Németországnak és az angol sajtó majdnem kivétel nélkül arra használja fel ezt a napot, hogy olvasóit szóval és képpel a világháboru borzalmaira emlékeztesse. Különösen azért alkalmas erre a mai évforduló, mert ez évben augusztus hó 4-ike a hétket ugyanarra a napjára, keddre esik, mint 1914-ben. A lapok igyekeznek a közvéleményt a hasonló katasztrófák megismétlődése ellen befolyásolni és óva in-

tenek attól, hogy háborus izgatásoknak valaha is felüljön. A Daily Mail rámutat arra, hogy azok a súlyos problémák, amelyekkel Németországnak meg kell küzdenie, végeredményükben a háboru következményei. A Morning Post rámutat arra, hogy bármilyen nagyok voltak is a háboru szenvedései, ezek a szenvedések inkább a kezdetét jelentették azoknak a nélkülözéseknek s megpróbáltatásoknak, amelyek a ma élő nemzedék osztályrészeül estek.

A családirtó Szabó Sándor bibliát kért a fogházgondnoktól

Közel egy hete már, hogy a balmazújvárosi családirtó a debreceni kir. ügyészség fogházának a lakója. Szabó Sándor már nem cinikus, egykedvű ember, amilyenek az elfogatása utáni napokban mutatkozott. Már megtört, éjszákankint nyugtalanul jár fel és alá a fogház második emeletén levő magánzárkájában s alig alszik valamit.

Legutóbb arra kérte a fogházgondnokát, hogy adjanak neki egy bibliát. A szentírást szerené olvasni, hogy lelkének egy kis nyugalmat szerezzen. A fogházgondnok természetesen mindjárt intéz-

kedett, hogy Szabó Sándor megkapja a kívánt bibliát.

Értesülésünk szerint egyébként Preineszberger Jenő táblabíró, a központi vizsgálóbíró elnöke — úgy határozott, hogy augusztus hó 18-án száll ki Balmazújvárosra, ahol kiegészíti a vizsgálatot, egyben kihallgatja azokat a tanukat, akik valami adattal tudnak szolgálni Kecskés Sándoré és gyermekei meggyilkolásáról.

Valószínű, hogy Szabó Sándor szenzációs bűnyügre szeptember első felében kerül a debreceni törvénszék elé.

Városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg az Országos Kamaraszínház háromezredik előadása iránt

Csütörtökön este 8 órai kezdettel tartja meg az Országos Kamaraszínház a háromezredik jubiláris előadását. Ezuttal Mészáros Sándor a „A tavasz” című egyfelvonásos vígjátéka és Pirandello „Minden jóra fordul” című nagyszerű szindarabját tűzték műsorra.

A csütörtöki ünnepi est iránt városszerte óriási érdeklődés nyilvánul meg, sőt még a fővárosból s a nagyobb vidéki városokból is begérették részvételüket. Ez a háromezredik előadás külön fejezetet képez a magyar színház történetében. Alapi Nándor ugyanis az elmúlt év alatt megmutatta, hogy igenis, lehet közönséget nevelni a művészetnek, az irodalomnak s ennek a nyolc esztendő missziós munkának lesz az eredménye a csütörtöki jubileumi előadás, mely

alkalommal az egész magyar nemzet háláját és elismerését fejezi ki Alapi Nándornak és az Országos Kamaraszínháznak.

A holnapi diszeloádason a kiváló együttes minden tagja részt vesz s ezzel is azt dokumentálja, hogy az Országos Kamaraszínház mindig a legteljesebb ambícióval, a legönzetlenebb művészettel harcol a legszentebb ideálokért és a legtisztább célokért. Debrecen város közönsége igen büszke lehet, hogy Alapi Nándor éppen itt tartja meg háromezredik jubiláris diszeloadását, mert ezen a napon az egész művelt Magyarország figyelme Debrecen felé fog fordulni. — Így lesz egy napra Debrecen a magyar színművészet centruma. Illő tehát, hogy ezt a napot a debreceni közönség is méltón ünnepelje

Déliab

A kedvem néha-néha visszatér
S a szívem, ez a bús csatatér
Boldogan dobog, mint rég,
Ilyenkor örülök még.

A délibáb mosolyog felém
S én elhiszem életem telén,
Hogy szeretnek, mert szeretek
S megcsókolom a hideg sziveket.

Es mint mult ajándéka a jelennek,
A kedves emlékek mind megjelennek.
S őket mint új örömeiket fogadom,
Ahogy érkeznek délibábfogaton.

Es a délibábnak hiszek én,
Visszamegy az idő kerekén.
Es álmodom, csak álmodom tovább, —
S a felbredés annál mostohább.

DEAK DEZSÓ.

Fehér kendő megállásra hívta fel a robogó mentőautót

Súlyos sebesültet szállítottak a karcagi országról, közben egy szülönöt is felvettek, ki az árokban vivődött.

Súlyos szerencsétlenség történt Karcag határában. Délután 2 óra után az apavári Hajnal bérlethől a nádudvari földre igyekezett egy szekér cséplőmunkásokkal. A Kálvín uca után a szekér deszkája, melyen hárman ültek, eltört s a közepén ülő Vályi Nagy István 51 éves cserépfalusi illetőségű bandagazda a lovak közé zuhant.

Az emberekkel jól megrakott súlyos szekér kerekai a derekán mentek keresztül s két oldalbordáját eltörték.

A szekér után egy kettős eke volt akasztva, ez a fején, vállán, hasán, kezén és lábán sebesítette meg igen súlyosan Vályi Nagy Istvánt. Rögön értesítették a karcagi mentőket, kik a súlyos sebesültet beszállították a debreceni klinikára.

Mikor a mentőautó már Szoboszló és Debrecen között robogott Vályi Nagy Istvánnal, egy útkaparó fehér kendőt lobogtatva, megállásra hívta fel a sofőrt.

Az autó megállott s az útkaparó figyelmeztette vezetőjét, hogy az árokban egy szülő nő vajudik. — Rigó a vajudó nőt elhelyezte a mentőautón s így aztán tovább robogott két súlyos betegével a debreceni klinikára.

A szülészeti klinikán, a nő — a kiről kiderült, hogy Nagy Rózának hívják s 21 éves — rövidesen egészséges fiugyermeknek adott életet.

Vályi Nagy Istvánt pedig súlyos sérüléseivel a sebészeti klinikán vették ápolás alá. Állapota életveszélyes.

A Péterfia uccai egyházzrészelkes ünneplésben részesítette Baltazár püspököt kiüntetésé alkalmából

A péterfia uccai egyházzrészelkes tegnap délután népes gyűlést tartott Harsányi Gusztáv egyházzrészelkes gondnok és Callay Lajosné elnök elnöklété alatt. Az egyházzrészelkes tagjai kimondották, hogy örömmel vállalják azt a feladatot, mely az augusztus 28-iki vacsora megrendezésével kapcsolatos.

A teendők megbeszélése után Harsányi Gusztáv megemlékezett arról a magas kitüntetésről, melyben Baltazár püspök részesült. A Péterfia uccai egyházzrészelkes öröme annál nagyobb, mert hisz a püspök az egyházzrészelkes lelkes. Az egybegyűltek lelkesen ünnepték Baltazár püspököt.

Debreceni emtor, debreceni kereskedőné vácsolatja!

EMELKEDETT A BANK-JEGYFORGALOM.

Budapest, aug. 4. A Magyar Nemzeti Bank bankjegyforgalma a július 31-iki kimutatás szerint a július 23-iki forgalommal szemben 81.9 millió pengővel növekedett. A növekedést a girókifizetések és a váltótárcaállomány növekedése — idézte elő. Az állami számlákról 17.8 millió pengő, egyéb számlákról pedig 13.4 millió pengő kifizetés történt, úgy, hogy a girókifizetések állománya összesen 31.2 millió pengővel csökkent. A váltóbenyújtások összege a váltóesedékségek összegét 54.7 millió pengővel haladta meg. Az érczéslet apadása 1.9 millió pengő, amelyből az ultimo és váltópénzszükséglet ki-elégítésére 1.1 millió pengő, devizák eladására pedig 0.8 millió pengő esik. Egyéb követelések 3.1 millió pengőt, az egyéb tartozások 5.1 millió pengő emelkedést mutatnak.

HOTEL AUGUSZT ABBAZIA

Szoba teljes e látással 10 pengőért.

Magyar konyha, magyar tulajdonos.

Huszonötezer postagalamb közül csak 14 beteg akadt Debrecenben és Budapesten

A feleresztett galambok jórésze hazaérkezett Németországba.

Szombaton hajnalban Debrecenből, vasárnap Budaörsről engedték fel a postagalambok ezreit; Debrecenből hétezeret, Budaörsről tizennyolcezeret.

A magyar galambtenyésztők egyesületének, a Columbia egyesületnek elnöke, Malosik Ferenc a német galambok startjáról és utjáról a következőket mondotta:

— A debreceni indítás simán, zökkenő nélkül folyt le. Szép látvány volt, amikor fénylő, gyors szárnyakkal eltűntek a hajnali nap sugaraiban a galambok. Néhány beteg galamb ittkezdett, de különben jórészt utnak lehetett indítani. Budaörsön tízenyolcezer galamb indult utnak hajnali négy órakor és az indításnál Debreceny százados volt jelen hatósági részről. Azért történt az indítás Budaörsről, mert tapasztalataink szerint a nagyváros megzavarja a galambot, amelynek sik mezőre van szüksége. Percenként 1200 métert repülnek a galambok. Este felhívtuk Költ és megtudtuk, hogy a galambok jórésze hazaérkezett.

— A galambok egyrészt azért indítottuk Debrecenből, hogy a nyugatmagyarországi galambok ugyanilyen távolságot repüljenek, mint a keletnémetországiak, Németországban 6500 galambegyesület van és 1.800.000 idomított postagalamb. Bámulatos lelkesedéssel csinálják ezt a németek. Amennyiben a mostani repülésnek nagy sikere lesz, úgy valószínű, hogy a jövő évben tömegesen jönnek köl-

niek Budapestre, még pedig galambfiókkal és megismélik a versenyt.

— Ujabbán repülőgépen szállítják a galambokat, mert rájöttek arra, hogy a madarakat igen kifárasztja a vasúti utazás, ellenben a repülőgépet igen jól bírják. Már az angolok is repülőgépet használnak és ezáltal kedvezőbb eredmé-

Kigyuladt és porig égelt egy hatalmas buzaasztag

A csendőrségtől gyanúja szerint gyújtogatás történt. — A debreceni kir. ügyészség széleskörű nyomozást rendelt el.

A múlt hónap végén Darvas község mellett a nagyesífi tanyán kigyulladt egy hét méter magas és öt méter széles buzaasztag, s rövid idő alatt porig égelt. A kár több mint ezer pengő, — amelynek azonban egyrésze biztosítás folytán megtérül.

A tüzesetről egyébként munkatársunk az alábbiakat jelenti: Július hó 27-én kigyulladt Darvas község közelében a nagyesífi tanyán egy hatalmas buzaasztag. Az asztag 7 méter magas és 5 méter széles volt, s összesen százhetvenöt kereszt volt benne.

A nagyesífi tanyán csépelltetett Olasz József odaválási gazdálkodó, aki az említett napon nem sokkal a tűz kitörése előtt a szomszédos tanyára ment, vizért.

nyeket érnek el.

Megállapították vasárnap este, hogy 25.000 postagalamb közül mindössze csak 14 beteg akadt Debrecenben és Budaörsön is. Ezenkívül néhány galamb eltévedt.

Ezeket szakemberek „tehetségteleknek” nevezik.

— Mi lesz ezekkel? — kérdeztük.

— Az ilyen nem érdemi meg. — Az ilyen nem érdemi meg. Odaadjuk ajándékba valamely családnak a betegeket és az eltévedteket.

Hétfői jelentés szerint a németországi galambok repülése fényesen sikerült és az eddigi számítások szerint kitűnően tették meg a mintegy 1300 kilométeres utat,

esetről. A csendőrségen mindjárt ki is hallgatták Olaszt, aki a vallomása során ellentmondásokba keveredett: több fontos dolgot nem úgy adott elő, mint ahogyan az érdektelen tanúk vallották.

A gyanú ekkor reáharult s a csendőrség a megindított nyomozás folyamán megállapította, hogy Olasz József már korábban klútasította a zárgondnokot,

s mindent a maga akaratára szerint csinált. Az asztagba rakott százhetvenöt kereszt közül százöt le volt foglalva adóba és egyéb tartozásokba. Az asztagot egyébként az egyik debreceni biztosító intézetnél biztosította a gazda.

A nyomozás folyamán megállapította a csendőrség azt is, hogy a múlt évben leégett Olasz József háza, aki a biztosító intézettől ezer pengő biztosítási összeget kapott.

Bár az kétségtelen, hogy Győrössy József cséplőgépe közel állott a tűz martalékaul esett buzaasztaghoz, a csendőrség mégis azt hiszi, hogy

ezúttal gyújtogatásról van szó s a gyanú Olasz Józsefre esett. Az elhamvadtt búzakeresztek értéke meghaladja az 1150 pengőt.

A darvasi csendőrség egyébként jelentést tett az esetről a debreceni kir. ügyészségnek, ahol tovább folyik a nyomozás kiegészítéssel s egyben a vizsgálat megindult.

Férfi ruha tisztítása 4 pengő vasalása
Weisz kelmefestő, Arany János ucca 9. sz

Forgácsok a multból

Irja: ZAGONI KELEMEN.

Ez is ott történt!
Életem, árva, jó eszű bakák életének tükréből egy tört cserép.

Mert ahol nagy volt a veszedelem, ahol kétségbeesett volt a jövő pillanat, ott mindig készen volt a derűs szóra, kedves komázásra a magyar baka.

A ma már deresedő feji vezetőink, katona legények voltak még akkor is, ha itthon család, gyermek küldte utána aggódó remegését a frontok felé.

Nem felejtették el ezek a sokat szenvedett emberek egy pillanatra sem, hogy otthon mennyire várják őket, milyen kétségbeesett aggodások között reszketnek az életükért. Nem felejtették el a családot, gyermeket soha, de mivel úgyse tehettek mást, jó ízű morfondírozások és mókázások között eynhíttették a földi pokol levegőjét.

Tréfásak, hetykék és legények voltak a legrettenetesebb percekben is, mert az Isten mellett, hogy magyaroknak teremtette őket, ráadásul ellátta ezt az emberfajta a mindennel megkülönböztető áldásával is.

Más nemzet csatavonalalaiban ott kóválygott a fekete félelem és a szürke bánat mindig a katonák feje fölött, még akkor is, mikor egy-egy időre ásitó lustasággal bámulltak az ágyútorok és társztalanul heverték a puskák.

A német spekulált a pihenő helyen, az orosz aludt, befelé döngötte elégedettségét, az olasz makarónival álmódott, a francia dicsőségért didergett, az angol kettős könyvelést mímelt, a cseh conspirált, az oláh hu mást nem, de gombot lovott, a szerb

sötéten nézte az árnyékát, de a magyar, a magyar baka derűsen, harsányan kacagott és azzal dicselkedett a komájának:

— A fiam vágja otthon a rendet, míg engem itt esz meg a penész digó országban!

Mert azért őt is ette a penész, és őt is kikezdte a négy keserves esztendő istentelenül, azonban, ha már ott kellett lenni, akkor megpróbálta elviselhetővé tenni legalább a saját maga számára a kutyának is rossz életet.

És hát pipázott, helyesebben szívta a csutorát, mert a legtöbb esetben hiányzott a bevaló „moldcsi dohány”, ahogy tréfásan elnevezte a dohánylőben megáztatott cserelapit.

Esteledett.
Pihenőn volt az az ezred, nagy napok után, jól megérdemelt pihenőn. Akik ott maradtak a pokol tűzében, azok is pihentek, immár örökre és akik megmentették a bőrüket, azok meg hátul feküdtek a hátukra és nézték az esteledő, citromzöldes olasz eget.

És ilyen időben sokszor felkereste az ő „fiait” József főherceg. Nem parádésan, nem hivatalosan, hanem csak úgy mint más közönséges ember gyalogosan.

A szürkülő estében itt is, ott is meg-megszóllított egy-egy bakát és leparolázott vele. Aztán beszélgettek. Helyesebben a fenséges úr kérdezett, a vigyázba merevült magyar pedig felelt. Néha panaszt adott, de legtöbbször elhallgatta a baját, panaszát a baka, holott tudta, hogy nem kérhet olyant, amit legalább is ne próbált volna megadni a nagy úr.

A hegyek felől hűvös levegő repült az olasz síkra, az este ráborult a pihenő bakára. Ültek, heverték a bakák,

csak egyetlen egy álldogált és botot faragott, fiatal platánfa hajtásából. A szájában ott fityegett a dohánytalan pipa és nagy „slukkukat” szippantott a vén legény a dohányfüsttűz levegőből.

— Mit csinálz fiam? — állott a baka elé József főherceg.

A megszóllított kikapta a szájából a pipát és nadrágja varrásához szorította a debreceni bicskát, faágat a pipával együtt.

— Jelentem alásan excellenciás uram, botot faragok!

— Minek neked az a bot, fiam?

— Jelentem alásan excellenciás uram, otthon afféle barkácsoló ember vagyok, kit ilyenkor elővesz a kedvem és fariéskálók.

— Hogy vagytok fiam?

— Megvónánk excellenciás uram, jelentem alásan...

— Jól?

— Tudja az Isten, hol jól, hol rosszúl, excellenciás uram...

— Van valami kérni valód, fiam? olvasott az öreg legény arcának tartózkodásában a főherceg.

— Volna, excellenciás uram, jelentem alásan

— Csak ki vele fiam?

— Jelentem alásan excellenciás uram nagy kérése volna a bakatársaságnak.

— Halljam!

— Jelentem alásan excellenciás uram, az még csak megjár, hogy nincs mit enni sokszor, de az már istentelenül nehéz, hogy egy szikra dohányunk sincsen. Halljuk pedig, hogy más ezrednél kapnak, éppég minket felejtettek ki, excellenciás uram...

— Majd gondoskodom, hogy nektek is legyen szivni valótok fiam!

— Alásan megköszönöm excellenciás uram

A nagy úr lekezelt és tovább ment. Amint messze imbolygott már a homálybavesző alakja, az egyik tiszt-helyettes odalépett a tovább fariéskáló bakához és keményen rászólt:

— Kótai, tudod te, hogy kivel beszéltél?

— Hogy az égbe ne tudnám — tiszt-helyettes úr!

— József főherceg volt!

— Persze! — szivott nagyot Kótai az üres pipán.

— Az pedig nem excellenciás úr!

— Tudom!

— Akkor miért szóllítottad annak?

— Hát csak úgy? — mosolygott szélesen a baka. — Ha én fenséges úrnak szóllítottam volna, akkor azonnal látja, hogy megismertem. Itt meg azt gondolhatta, hogy egy idegen tábornok úrnak néztem. Hát mért tudja meg azt a fenséges úr, hogy mi panaszkodunk! Hát nem igaz, tiszt-helyettes úr? Mert ha én tudom, — hogy ő József főherceg, akkor nem mondom neki, hogy így, meg úgy, még dohányunk sincs! De ha nem tudom, hogy ki áll előttem, akkor miért ne mondjam meg, hogy mi fáj a társaságnak! Hát nincs igazam, tiszt-helyettes úr!...

— Tökéletlen vagy Kótai! — mosolygott a tiszt-helyettes az odaseregülő bakák között.

— Ésszel kell élni, ha az ember eredményesen akar spekulálni! — tette zsebre Kótai a pipát, míg szutykos katona sapkáját diadalmasan a tarkójára csuszította.

Ellenben az „excellenciás” úr még azon éjjel elküldte a Kótai által igényelt dohányt a társaságnak, mert, hogy kenyér nincs, az még hagyján, de már hogy dohány se, az sok! Különösképpen pedig, hogy más ezredek még rendesen kapnak mindent!...

Az orosi csendőrök elfogták az ungvári revolveres rablás tetteseit

Kulin János tört be a nyíregyházi törvényszék bűnjenkamarájába is.

Megírtuk, hogy Ungváron pénzek éjjel vakmerő rablótámadás történt, amelynek tettesei Csapon keresztül Nyíregyháza felé szöktek. A nyíregyházi rendőrség bünyügyi osztálya a telefonértesítés után nyomban megidította a nyomozást, amely meglepő eredménnyel végződött.

A banditákról küldött személyleírás alapján az a gyanu merült fel, hogy az ungvári revolveres rablást

nyíregyházi betörők követték el és akik a sikerült gaztett után ismét visszaszöktek Nyíregyházára s valószínűleg a környéken bujkálnak.

A rendőrség ezért értesítette a csendőrparanesnokságokat és közölte velük azt is, hogy kiket gyanúsítanak a tett elkövetésével. Ennek a gyors és körültekintő intézkedésnek meg lett az eredménye. Az orosi csendőrök szombaton délután már elfogták

Kulin János rozottmultu betörőt,

akinek nőtét személyével nemrég a »Debreczen« a bőven foglalkozott. Kulin János a csendőrök előtt először konokul tagadta a bűncselekmény elkövetését, de detektívek előtt a bizonyítékok súlya alatt megtört

és beismerő vallomást tett.

E vallomás alapján nyomban letartóztatták a vakmerő betörő bányáját, Kulin Istvánt is, aki szintén résztvett a revolveres rablásban, míg

a harmadik bandita letartóztatása minden percben várható.

Az ungvári rablással kapcsolatban a nyíregyházi törvényszék bűnjenkamarájában történt betörés is tisztázódott. A detektívek az első perctől gyanították, hogy ezt a példátlanul merész betörést csak Kulin János követhette el. Kulin ugyan göresösen tiltakozik e gyanu ellen, azonban

a zsebében talált revolver döntő bizonyítéka annak, hogy ez a bűncselekmény is az ő lelkét terheli.

Emlékeztet, hogy a törvényszék bűnjenkamarájából négy revolvert vittek el, amelyek közül az egyiket Kulin zsebében találták meg.

A betörők már előre tervezték az ungvári rablást

s miután nem volt revolverük, kifosztották a törvényszék bűnjenkamaráját.

A sikeres nyomozás után az orosi csendőrök a Kulin testvéreket megvasalva ma éjjel kísérték a nyíregyházi rendőrkapitányságra, ahol már korán reggel megkezdték részletes kihallgatásukat.

A Mansz iparos szakosztályának kirándulása a Guthra

A MANSz-ban tömörült Iparos Nőegylet a tél folyamán is szépen tevékenykedett, de nem akarta, hogy a nyár is télenül teljék el. Több terv merült fel, a legutolsó ezeknek azonban a guthi kirándulás ígérkezett.

Egyik rész már vasárnap reggel 8 órakor, a rendes járáttal kintazott, a zöme 11 órakor. Alig másfélórás ut után, amely kicsiben a hegyi pályák vadregényes szépségeit juttatja eszünkbe, a Radetzky ur fennhatósága alatt működő s tréfásan Zsuzsinak vagy Sárinak elkeresztelt jóra való jármű szorgalmas pöfögés és löktetés után csakugyan sikerrel kivontatta a kirándulókat a guthi Vásáry Istvánról elnevezett menedékházig, amely zsuppos nádfelelővel s egyszerű fastruktúrájával stilszerűen huzódik meg egy alföldi méreteknél megfelelő domboldalon.

Mi türes, tagadás, sok olyan ember került ki velünk vasárnap, aki még soha életében nem volt a Guthon. (A javarészenek nagyon is nem előrehaladott kora miatt megbocsátható is, hogy debreceni létére még soha sem ment ki eddig.) Ezek azután azt mondták, hogy még álmukban sem képzeltek ilyen szépnak. Aki már többször kint volt (mert ilyen is akadt), az megállapította a maga részéről, hogy még sohasem látta ilyen szépnak, mint most vasárnap.

S valóban így volt. A mult heti szörványos esapadék épp olyan jót tett az erdőnek, akár a szép fiatal testnek a langymeleg fürdő. Az erdő csakugyan csakugy lehetett ki magából a frissességet, az életet.

Egy óra tájt ebédhez ültünk. Nagy megerőltetésbe nem került a vezetőségnek, hogy összeterelje a társaságot.

Jött az magától. A jó guthi levegő kicsalta az étvágyat s volt, aki már a vonatról egyenest beült a Vásáry István menedékház nagy nyílt helyiségébe, hogy helyet foglaljon magának és környezetének.

S mihamar jött a jó gulyás, nagy tállakban került az asztalokra és nem porciókra részletezve. A vendéglős a vendégekre bizta az osztokodást. S ez jónak bizonyult. Mert mindenki egyformán fizetett, de nem egyforma ambícióval ült le az asztalhoz. Voltak, akik kevesebbet ettek és akarattalul is elősegítették, hogy a szomszédjuknak több jusson. Vannak még ilyen altruista emberek. (Igaz, hogy nem jószántukból.) És a szomszéd levonta a következeceiket és alapice jól lakott. Aki tréfából a közös tállból akart volna enni, avagy nagy ivmozdulattal a villa hegyére tüzött kenyérkaraját így akarta megmártani a tállban, azt a társaság a jóízles nevében lehurrogta és egy liter jó martinkai bor fizetésére ítélte. Az ítélet jogerős lévén, nyomban végre is hajlatott.

A gulyás fogyasztása közben jó hangulat kerekedett, amit a kijött négy szál cigány játéka még magasabbra emelt.

Ekkor a fiatalság egy-két tagja az egyesület vezetőségéhez megrettenve azt a hírt hozta, hogy többen hosszabb lélegzetű beszédre készülnek. A fiatalság megijedt, hogy így nagyon hosszúra nyulik ki az ebédidő. Készsékre azért jónak látszott, hogy az egyesület titkára kezdte meg a felszólalást azzal, hogy bizonyára nem szónoklatokat jöttek ide hallgatni, hanem élvezni a természetet. A fiatalság erre zajosan helyeselt. S mihamar igaznak kezdett ez

látszani. Az evés közben egyre élénkebbé váló csevegők ugyancsak nem akartak kötélnék állni, hogy szóoklatot hallgassanak. Amikor aztán azonban rövid kanyarral arra tért rá a szónok, hogy a mai kirándulás létrehozónak nevét sorolla fel, az ebédelők zajos társasága hírtelen letette a kanalat és zajosan ünnepelte dr Szabó Mihályné elnököt Palotay Lajosnéval és özv. Demeter Gyulánéval, akik fáradságot alig kímélő munkával mintegy megteremtették a jól sikerült kirándulást. (A közönség még Iványit is akarta hallani, de ő nem volt kapható a szereplésre.)

A délutáni egy-két óra gyorsan elrepült. Az ebédelők együttes társasága széteszött, kisebb csoportokban széledt szét az Isten szabad ege alatt. Ki-ki eltöhlhette délutánját a maga receptje szerint. Persze volt, aki jót aludt egy fa árnyékában és nem restelt megszallhatatlan horkolni, egy félreeszött naplappal a kezében, míg felesége hűségesen, angyaloként örködött mellette. A fiatalsághól kisebb-nagyobb társaságok alakultak ki. Voltak elvélve, akik keltesben andalogtak az erdő mélyén s le-letértek a járt utról, egy kis vadírágót szedni...

Mire eljött a hét óra, a hivatalos in-

dulás ideje, megint újra összekerült a társaság. Sokan voltak, akik élesen kifogásolták, hogy Zsuzsi asszony már hétkor utnak indul hazafelé, de azután kénytelen-kelletlen felkapaszkodtak a pegasusra, a nyitott kocsihoz odatett deszkalétrán, amelyen egészen biztosan csak szárnyasok és józan emberek járhatnak le és fel.

És Zsuzsi asszony nyitott kocsiain elindult vissza a társaság s még jó egy óra hosszat élvezte a jó erdei levegőt. Szóbakerült, hogy mily jó volna, ha a MANSz-nak egy menedékháza is volna ott, ahol az üdülők nyaralhatnának.

Még nyolc óra előtt beállott a szürkület s feltűntek az égen az első csillagok. A végtelen világából pont az ég közepéből lenézett a nyári ég királynője, a Véga és délnyugatról a már távozni készülő sötétsárga Arkturus. Róluk az óceánrepülőkre terelődött a beszéd, hisz a két nagy csillag után jöttek ők haza...

Közben elhatározták, hogy máskor is kijönnek és a mai nap emlékére Guthot előléptették sehr gutnak...

Közül kimaradt, hogy a legjobb az egészben a jó debreceni fonatos volt, amelyet a MANSz asszonyok készítettek. Ebéd után is ettem belőle, meg indulás előtt is...

Megöléssel fenyegette a bécsi magyar követet

Négy hónapi súlyos fogházra ítélték.

Bécs, aug. 4. Közveszélyes fenyegetőzés vádjával állott a bécsi esküdtszék előtt Zseryaneka József, 32 éves, állás nélküli könyvelő, aki azt állítja, hogy a bécsi magyar követség szolgálatában állott és ezen az alapon — állítólag teljesített szolgálataiért, valamint elmaradt keresetének pótlása címén — 3400 shillinget követel. — Minthogy a követségen történt

többszöri megjelenése eredménytelen maradt, több levélben Ambrozy Gyula, bécsi magyar követhez fordult. Minthogy ez a lépés sem hozott eredményt, azzal fenyegette meg a követet, hogy megöli s önmagával is végez.

A törvényszék gyilkossággal való fenyegetés címén a vádlottat 4 hónapi súlyos fogházra ítélte.

Kedvezményes szelvény olvasóinknak a városi strandra

Szelvény
A VÁROSI USZODÁBA
havi bérletre
(felnőttek részére)

Ezen szelvény ellenében 10.— pengő helyett havibérletét 8.— pengőért válthatja meg, melyek a kiváltás napjától számítva 30 napig érvényesek.
»DEBRECZEN«
kiadóhivatala

Szelvény
A VÁROSI USZODÁBA
havi bérletre
(gyermek részére)

Ezen szelvény ellenében 5.— pengő helyett havibérletét 4.— pengőért válthatja meg, melyek a kiváltás napjától számítva 30 napig érvényesek.
»DEBRECZEN«
kiadóhivatala

Szelvény
A VÁROSI USZODÁBA
napi jegyre
(felnőttek részére)
1931 augusztus 5. (Szerda.)

Ezen szelvény ellenében 60 fillér helyett napijegyet 50 fillérért válthatja meg.
»DEBRECZEN«
kiadóhivatala

Szelvény
A VÁROSI USZODÁBA
napi jegyre
(gyermek részére)
1931 augusztus 5. (Szerda.)

Ezen szelvény ellenében 30 fillér helyett napijegyet 20 fillérért válthatja meg.
»DEBRECZEN«
kiadóhivatala

A fenti szelvény beszoigáltatása ellenében kedvezményes árú ideny és havi bérletjegyeket a város gazdasági ügyosztályánál (Városháza I. emelet 28^a) — napijegyeket pedig az uszoda pénztáránál állítják ki, illetve adják ki.

AKI A VIZET MÉG MOSDÁSRA SEM TUDTA HASZNÁLNI.

Egy kis német városban, Neu Siedelsdorfban a napokban szanatóriumba kellett szállítani a városka községi polgárát, Ernst Burwitschet. Ez az úr évtizedek óta közismert alkoholistája volt és víziszonyban szenvedett. Ez a víziszony szorgalmas sör és borfogyasztás következtében egyre fokozódott, végül komoly idegbetegséggé fajult.

Az utóbbi hónapokban burwitch házába naponta nagymennyiségű sör érkezett és senki sem tudta elképzelni mit csinál az egyedülálló agglagény az iszonyú sok sörrel. Végül aztán a titok kiderült. Burwitschet a reggeli órákban meglátogatta egy távoli rokona és az elképedve tapasztalta, hogy a víziszonyban szenvedő agglagény a szoros értelmében sörben mosdik. A mosdótálban barnán habzott a sör, mellyel Burwitsch szabályosan lemosa magát. Kissé költséges reggeli mosakodás ez, annyi bizonyos. A rokon az agglagény orvossal vizsgáltatta meg s annak véleménye alapján szanatóriumba szállíttatta.

oooOooo

AL CAPONÉT UJRA VÁD ALÁ HELYEZTÉK.

London, augusztus 4. A csikágói szövetségi törvényszék vádtanácsa ismét megvizsgálta Al Capone összes bűnügyeit. A banditavezért ezúttal nemcsak hümrészség, hanem közvetlen tetteség címén is vád alá helyezték. A tettet a mai törvényszék 5 évi börtönnel és 10 ezer dollár pénzbüntetéssel sújtják.

oooOooo

AZ ESZTERGOMI CSERKÉSZEK ÉRDEKES UTJA.

Esztergom, augusztus 4. Az esztergomi 14. sz. Holló cserkészcsapat, amely dr. Matyasovszky gimnáziumi igazgató vezetésével június 29-én indult el Esztergomból, egy hónapi külföldi tartózkodás után most érkezett haza. Az esztergomi cserkészek először vonaton Athénbe utaztak, ahonnan egy török gyorshajóval a Földközi-tengeren át Alexandriába mentek. A hajón az a kellemes meglepetés érte őket, hogy a kapitány török léte, magyarul szólította meg őket s magyarul el is beszélgetett velük. Kijelentette, hogy annak idején Késmárkon járt iskolába. Négy-napi tengeri ut után a hajó befutott az alexandriai kikötőbe, ahol két esztergomi származású apáca fogadta őket. Az alexandriai magyar konzul látta vendégül a cserkészeket, akik innen Kairóba utaztak. Kairóban a rádióállomás magyar műsora adott a vendégek tisztelésére, a műsora a Magyar Hírszerzőkkel fejezték be. Kairóból az egyiptomi nevezetességek megtekintésére indult a cserkészcsapat, majd a Szezi-csatornán át Palesztinába utaztak, ahol tiszteltük a palesztinai nevelésügyi miniszter teát adott. A teát ünnepély követte, amelyen hét nemzet cserkészei szerepeltek. A cserkészek ezután felkeresték a Holt-tengert, amelyben meg is fürödtek, majd Názárethben a Genazáret tóhoz, Damaszkuszba és Baalbekbe látogattak el.

Betétkönyvvel is fizethet.

Hagyatéki ingatlanok (öt hold on-dóli föld, beltelki ház, szőlő) eladók. — Felvilágosítás: Kossuth-utca 8. sz. I. 5. ügyvédi irodában.

Egy debreceni egyetemi tanársegéd szerencsétlensége a gyulai strandon

Gyuláról jelentik: Sulyos szerencsétlenség történt a gyulai strandon. Dr. Tankó Béla debreceni tanársegéd, aki Harsányi Pál esperesnél volt látogatásban — a strand trambulinjáról leesett, még

pedig oly szerencsétlenül, hogy az orrát összezsuzta. — Az egyetemi tanársegédet a helyszínen részestették elsősegélyben, majd beszállították a Gyulai kórházba.

Borzalmas vérengzés egy orosz falu kápolnájában

Varsó, aug. 4. Hir szerint a lengyel határhoz közelfekvő Wietri-no községben a katonaság kegyetlen vérengzést vitt véghez. Behatoltak egy kápolnába, ahol kb. 200 katolikus hívő tartózkodott és ezeket karddal megtámadták. Két embert megöltek, 14 megsebesült, 145-öt letartóztattak. Az egész környék katolikus lakosságán pánifélelem lett urrá. A katonaság ke-

rületi főnöke azzal magyarázza a vérengzést, hogy az elmúlt napokban ellenforradalomról kapott hírt s ezért küldte katonáit a templomba. Miután a kaput az ott egybegyűltek nem akarták kinyitni, a katonaság erőszakkal hatolt be, s így történt a szerencsétlenség. A letartóztatott embereket még nem engedték szabadon.

Vidékről augusztus 10-ig lehet jelentkezni a debreceni református napokra

Augusztus utolsó napjaiban mozgalmas napjai lesznek Debrecennek. 26-tól szeptember 1-ig lesznek az Országos Református Lelkészegyesület ünnepségei, közben, aug. 28-án a tiszántúli egyházkerület, 30-án pedig az Országos Presbiteri Szövetség tart díszgyűlést és emlékezik meg ünnepes formában Balczár Dezső dr. konvinti és zsinati lelkes elnök húszéves püspöki jubileumáról. A következő aktuális dátumokat tárgyalja a református presbiterok országos értekezlete: Zwingli Ulrik halálának 400. Gusztáv Adolf svéd király szabadságharcának 300, az első Carolina Resolutio 200, a törölműrendelet 150, a magyar református országgyűlések 100, a debreceni zsinat 50 és Trianon 10 éves fordulóját. Ugyane napon leleplezik a Zwingli emlékére állított táblát. Az ünnepségek rendezősége a következőket közli: A presbiterok

augusztus 30-án, vasárnap reggel érkeznek Debrecenbe és este már vissza is indulhatnak.

Vasuti kedvezményes igazolványokról minden résztvevő számára gondoskodnak, s ezt a jelentkezők idejében megkapják. A kedvezményes igazolványok ára is bennefoglalatik a jelentkezési díjban. Akik csak a presbiteri értekezleten vesznek részt, két pengő, akik pedig a megelőző és a következő nyári gyűléseken is részt vesznek, hat pengő jelentkezési díjat tartoznak fizetni. A jelentkezési díj legkésőbb augusztus 10-ig beküldendő az »Országos Református Lelkészegyesület Gyűlési Irodája, Debrecen, Kollégium« címre. Aki augusztus 10-e után jelentkezik, zavart okoz a rendezésben, s ezért két pengő késedelmi díjat fizet. A lelkesek palástosan, papi söveggel jelennek meg a debreceni nagy napokon.

Ernszt miniszter nyilatkozata a lakáskérdésről

Budapest, aug. 4. A lakáskérdésről és a lakbérproblémákról Ernszt Sándor népjóléti miniszter a következő nyilatkozatot tette tegnap:

— En mindenekelőtt teljesen tiszta képet akarok kapni egy kereskedők, mint a lakók bérfizetési nehézségeiről és ezért felszólítást intéztem a lakók és boltbérlet szövettségéhez, hogy a szükséges adatokat szolgáltatassák be.

Sajnos, mindezekig még nem kaptam meg az adatokat és így nem tudtam teljesen orientálódni.

Ami azt a kérdést illeti, hogy milyen további határozott intézkedést szándékozt tenni, erre vonatkozólag éppen azért nem tehetek kijelentést, mert még beható tanácskozássra van szükség. A kormány többi illetékes tagjaival már tanácskoztam ebben az irányban és amint az állapotok súlyosbodnak, kiadom a szükséges rendelkezéseket. — Összel mindenesetre sokkal nagyobb erővel kívánok ezen a téren eljárni.

Nem lehetetlen, hogy kiszélesítem a lakásügyi biztos hatáskörét. A kilakoltatások körül ma is meg-

lehetős joggal rendelkezik a lakásügyi biztos. Most szó van ennek a hatáskörnek kiszélesítéséről.

A népjóléti miniszter ezután kijelentette, hogy a kiadandó lakásügyi rendeletében nagy súlyt helyez az új építkezések védelmére.

A lakásépítő állandó bizottság, illetőleg az a szövetkezet, amely most az építkezés költségeit folyósítani tartozik, továbbra is zavartalanul folytatja működését, hogy ott, ahol az építkezés már folyamatban van, ne álljon be fennakadás. Azokat pedig, akik még nem indították meg az építkezési munkálatokat, figyelmeztetni kell, vigyázzanak és várjanak, amíg az ügy nincs elintézve.

Végül kijelentette még a népjóléti miniszter, hogy azok a hírek, mintha hadikölcsön-szegélyezés nehézségekre utköznék, nem felelnek meg valóságnak.

Vásároljon a Debreceni-ben Hudező cégnél.

SEVILLA A SZTRÁJKOK VÁROSA.

Sevilla, augusztus 4. Sevillában az egyik sztrájk a másikat éri. Ujabban a festők és kőművesek nem akarják folytatni a munkájukat, ellenben a kerámiai és fémpari munkások hajlandóknak mutatkoznak újra megkezdeni abbahagyott munkájukat.

oooOooo

A LENGYEL LEGIONISTÁK BUDAPESTI TALÁLKOZÓJA.

A »Legionisták Társasága« tegnapi értekezletén az augusztus 20-iki bajtársi találkozó részletes programját beszélték meg. Rendezői teendők végzésével a hivatalos funkcionáriusokon kívül oBrbáth Sándor, vitéz Falvay-Gyurján Dezső, Muntyán Károly és Szadeczky Vidort bízták meg. A találkozó kapcsán Galotsik Imre alelnök és Poputh Árpád Miklós titkár felszólítja mindazokat a volt lengyel legionistákat, akik 1914—1918 között, vagy 1919—1929. években hosszabb, vagy rövidebb ideig szolgáltak és eddig még nem jelentkeztek, küldjék el idevonatkozó és egyéb életrajzi adataikat: Miklóssy Ferdinánd Leo elnök címére, Budapest, X., Szabóky u. 58. sz. Ugyanide jelentendő a társaság eddigi tagjainak a találkozón való részvétele, továbbá az időközben megváltozott lakcímeik.

oooOooo

ÖTSZÁZTÓ NÉGYEZER PENGŐIG TERJEDŐ HOSSZU LEJÁRATU HITELEKET FOGADNI TAGAJAINAK AZ IPAR-TESTÜLET KEBELÉBEN ALAKULÓ HITELEGYLET.

Hadik János gróf, az IOKSz. elnöke előterjesztést tett a kereskedelemügyi és a pénzügyminiszternél a nehéz helyzetbe került kisiparosok hitelhez juttatása ügyében.

Ismeretes, hogy a kisipari hitel feltételei olyan szigorúak, hogy azt az iparosok legnagyobb része nem tudja igénybe venni. Most tervezeteket dolgoztak ki a különböző Ipartestületek keretében felállítandó hitelegyletekről. A tervezetet Hadik János gróf magáévá tette és a miniszteriumok elfogadták úgy, hogy a legközelebbi napokban meg is alakul a különböző ipartestületek hitelegyesülete, amelyeknek módjukban lesz tagjaik részére ötszáz pengőtől négyezer pengőig hosszulejratú személyi hiteleket nyújtani. A hitelkeretet elsősorban az IOKSz és azonkívül esetleg más altruista pénzintézetek fogják rendelkezésre bocsájtani.

Jó minőségű téglák és cserép

kapható Tóth és Sebestyén téglagyárából. Eladás Fűrdő ucca 2. Telefon: 610.

HIRDETMÉNY.

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy folyó hó 6-án (csütörtökön) Berettyóújfaluban megtartandó országos vásár alkalmából ezen a napon Debrecen és Berettyóújfaluba között, a szükséghez mérten, egy, esetleg két rendkívüli autóbusszjáratot közlekedtetünk. A rendkívüli autóbusszjárat a Bika szállodától — amennyiben megfelelő számú utas jelentkezik — 5 és 6 óra között indulnak Berettyóújfaluba, ahonnan a vásár végeztével, a szükséghez mérten, fognak visszaindulni.

Debrecen, 1931 augusztus 3.

A Debreceni Helyi Vasút Rt. üzletigazgatósága.

*304

HETI MŰSORA

Szerda:
A doktor ur.
Csütörtök:
Minden jóra fordul. Tavasz.
Jubiláris diszeloadás.
A DISZELÓDÁS
Fegyvit már árusítja a színházi
pénztár.

—000000—

SZÜRKEHÁLYOG.

Az Országos Kamaraszínház előadása.

Az Országos Kamaraszínház kedden az Alapi kamarapályázaton díjnyertes darabot, Körös Andor »Szürkehályog«-ját adta elő. A pályadíjnyertes darabok mindig az érdekesség bizonyos nemével bírnak: az ember ugyanis választ vár tőlük arra a gyakran hangoztatott lényre, hogy sok szóhoz nem jutható tehetség sikkad el különböző okokból napjainkban. A pályázatok alkalmat nyújtanak »pro vagy contra« igazolni ezen állítást.

»Szürkehályog« vitathatatlanul tehetséges munka. Témája ugyan nem éppen új, de a szerző ügyesen varálja. Témakezelése helyenként kissé naiv, stílusa pedig gyakran használja a magukon már kész művészi hatást hordozó szavakat. Nem szereli át a darab nyelvét a mondanivalók tónusához. Van azonban a »Szürkehályog«-nak néhány nagyon szépen elgondolt jelölés a dialógusokban is van érdekesség.

A Kamaraszínház ismét kitűnő előadást nyújtott. A rendezésen meglátott Alapi Nándor mesteri keze és művészi ízlése. Kiegyensúlyozott, jó tempójú, művészi értékű előadást láthatott a közönség.

Alapi Nándor az író groteszk szerepét páratlanul alakította. Főlényes biztonság s érett, a nüanszokig kiegyensúlyozott művészet jellemezte szerepét. Ahogy címzomusa mögött a kisiklott életű ember lüktető szívét éreztetni tudta, az páratlan volt. Mihályi Mária meleg, bensőséges játéka olyan nagy hatást váltott ki, amilyent az »Ezüstlakodalom« anyaszerepe óta nem láttunk ettől a nagyon tehetséges színésznőtől. Szepessy Edit egyszerű eszközökkel, kitűnően játszotta az ápolónő szerepét. Külön ki kell emelni Finom gészusát s szép beszédtechnikáját. Miskely József minden túlzástól mentes orvosa és Hajnal Betty sok kedvességgel formált alakítása méltóan igazodott az együtteshez. Fabinyi István e szerepében nem mindig találta el a kellő hangot. Van néhány apró modorossága, ami rontja tehetséges, szép alakításait.

(kiss.)

—000000—

A színházi iroda jelentése:
»A DOKTOR UR«.

Ma, szerdán este hangos lesz a kacagástól a Csokonay színház. — Molnár Ferenc leghíresebb és legmulatságosabb bohóza »A doktor ur« kerül színre. Ez a Molnár-bohózat volt az első, amelynek a híre külföldre is kijutott és amelyet a bemutatás után azonnal szétkapoptak a külföldi színházak. Meg is felelt a jó hírének, mert csak úgy ontja magából a derűt, a jóízű humort és szellemességében felülmulhatatlan. Az első jelenetétől az utolsóig harsogó kacagásban tartja a nézőteret. Főszerepeit: Werbőczy Józsa, Mihályi Mária, Hajnal Betty, Kézdy Antal, Miskely József, Fabinyi István és Füredy József játsszák.

Regény az életből

A szülöket fegyházra és börtönre ítélték az újszülött meggyilkolása miatt. — Most pedig újrafelvételt kérnek, mert a csecsemő állítólag megvan és él.

Jómódu gazdaember volt Kisesecs községben Juhász Károly. Volt háza, földje, de ő maga nem igen gazdálkodott, mert jobb szeretett kis háromlábú széken üldögélni és lábszíjjal kauftával, suszterkalapáccsal dolgozni. Csak úgy szórakozásból foglalkozott ezzel a mesterséggel, de a községben mindenki csak nála szabott cipőt. Vagy négy esztendeje azután az történt Juhász Károlyval, hogy megismerkedett a falu legszebb lányával, Kovács Margittal. Attól a naptól, hogy megismerkedtek, mindig együtt voltak Juhász udvarolt a lánynak, az pedig jó szívet fogadta az udvarlást. Juhász feleségül akarta venni a lányt, de Juhász hozzátartozói azt mondták, hogy szegény a lány, meg hogy a családja nem rendes. Így Juhász nem is vette el a lányt.

Két év előtt Kovács Margitnak fiugyermeke született. Egyideig a lány otthon volt nevelőapjánál a gyerekekkel együtt, de később nem nézték őt jószemmel otthon, mire valami megoldást keresett. Megbeszélte Juhással, hogy a gyereket elhelyezik a miskolci menhelyen. Így is történt.

Két évvel ezelőtt télviz idején egy éjszaka Juhász befogott a kocsijába, odaült a lányék háza elé és beszélt, hogy induljanak Miskolcra. Kovács Margit behugyolá a gyereket és elindultak a hosszú utra. Több, mint két napig járt oda Juhász Károly és Kovács Margit és amikor visszatértek a zemplénmezei kis faluba, elmondották, hogy elhelyezték a gyereket.

Egy idő után az egyik falubeli asszony ellátogatott Miskolcra. Gondolta, ha már a városban jár, meglátogatta Kovács Margit gyerekeit a menhelyen. A menhelyen megkérdezte, hogy merre található meg a kisgyereket. Hiába lapozták fel a hivatalos könyveket, sehogy sem tudták neki felvilágosítást adni. Megmondták, hogy ilyen nevű gyereket nem helyeztek el a menhelyen. Amikor az asszony hazament a faluba, ennek is, annak is elmondotta, hogy Kovács Margit, meg Juhász Károly biztosan eleméztették a gyereket, mert soha se tértek be vele a miskolci menhelyre. A faluban néhány nap múlva mindenki erről az esetről beszélt. Végül a csendőrök is felfigyeltek erre a szóbeszédre és nyomozni kezdtek. Meglepő eredménnyel végződött a csendőrök nyomozása. Megállapították, hogy Juhász Károly és Kovács Margit, amikor kocsival elértek a Sajóhoz, az all egy-két hónapos gyereket beledobták a folyóba és azután, mint akik jól végezték a dolgukat, visszahajítottak Kisesecsbe. A sátoraljai helyi ügyészség vádiratot adott Juhász Károly és Kovács Margit ellen. A törvényszék mindkettőjüket elítélte. Juhász Károlyt hat esztendői fegyházbüntetést kapott, Kovács Margitot pedig nyolc hónapi börtönnel sújtották. Az ítéletábla, majd a Kuria is foglalkozott az ügygel. Juhász Károly büntetését nyolc esztendői fegyházra súlyosbítták, Kovács Margit büntetése azonban változatlanul megmaradt.

A ROSSZ TANÁCS
KÖVETKEZMÉNYE.

Amikor a büntetés jogerős lett, Kovács Margitot börtönbe zárták. Juhász Károlyt pedig Vácra vitték a fegyházba. Multak a hónapok, Kovács Margit már ki is töltötte büntetését, amikor Juhász Károly sógora beállított Altorjay Sándor ügyvédhez és kérte, tegyen valamit, mert ártatlanul került börtönbe Juhász Károly is, meg Kovács

Margit is.

Különös volt a gazdálkodónak ez az előadása, mert hiszen mind a két vádlott beismerte bűnösségét a bíróság előtt, sőt többször hangoztatták, hogy a Sajóba dobta a gyereket. Erre azután a rokon elmondotta, hogy a kisesecsi csendőrségen tanították be a vádlottakat erre a vallomásra. Azt mondták nekik a csendőrmester, hogy ne védekezzenek, mert így gyorsan elintézik az ügyüket, míg ha azt mondják, hogy nem bűnösök, esztendőig is elhúzódhat a nyomozás és a bírói eljárás. Addig pedig mindig fogásban maradnak. Így magyarázta a rokon Juhász Károly és Kovács Margit beismerő vallomását. Elmondotta még Juhász Károly sógora azt is, hogy amikor Miskolcra felmentek a gyerekekkel, éjszakának idején a tiszaluci vasúti bakterház közelében kiesett a kocsikereke. Kovács Margit a gyerekekkel együtt behúzódtott a bakterházba a nagy hidegben, addig, amíg Juhász Károly megjavítja a kocsit. Itt a bakterházban össetaláltak egy Fodor Antalné nevezetű asszonnyal. Elmondották, hogy a miskolci menhelyre akarják vinni a gyereket, mire ez a

Fodorné magyarázta nekik, hogy ne vigyék a menhelyre a gyereket, mert ő olcsóbban eltartja.

Erre azután megállapodtak vele és átadták neki a gyereket. Később, amikor a csendőrök nyomozni kezdtek a gyerek eltűnése ügyében, Juhász rokonai Belsőbücs községben kutatni kezdték Fodor Antalné után, de nem találták meg. Így aztán nem is mertek előállni a hatóságoknak Fodor Antalné nevével, mert hogy az asszonyt nem lehetett megtalálni, nem adnak semmit vallomásukra.

Juhász Károly rokonának elbeszélése alapján Altorjay Sándor dr. kérvényt adott be, amelyben Juhász Károly perének újrafelvételét kérte. A sátoraljai helyi törvényszék foglalkozott ezzel a kérvénnyel. A bíróság előtt maga az ügyész is indítványozta az újrafelvételt, mert — mint mondotta — elfogadható a rokon előadása, amit megerősíthet a tiszaluci vasúti bakter és felesége is.

A bíróság az ügyész és a védő ügyvéd kérelmére el is rendelte a per újrafelvételét. Megidéztek a legközelebbi tárgyalásra a vasúti bakterékat és elrendelték Fodor Antalné felkutatását. Lehetséges, hogy Juhász Károly, akit jogerősen nyolc esztendői fegyházbüntetésre ítélték, hamarosan kiszabadul a váci fegyházból és visszatérhet zemplénmezei kis falujába, ahol mostanában másról sem beszélnek, mint a jómódu suszter és Kovács Margit különös történetéről.

Az ipariskolai rajztanárok
tanfolyambezáró bankettja

Tegnap este tartotta a debreceni ipariskolai rajztanító továbbképző tanfolyam, záró vizsgabankettjét a Kemény János-féle »Kispipa« vendéglő fehér termében.

A banketten Horvay Antal kultuszminisztériumi biztos, miniszteri tanácsos, képzőművészeti akadémiai tanár, Förster Tivadar országos iparostanonciskolai főigazgató, valamint Kiszely Árpád, a debreceni fa- és fémpipari szakiskola igazgatója, Oláh Kálmán tanár és a tanfolyam összes hallgatói, kiknek névsora a következő: Bán Árpád, Benkő András, Czövek Kálmán, Dömötör Ilona, Egner Ilona, Goldfinger Ilona, Guczer Ferenc, dr. Haltz Ella, Haltz Mária, Jakab Anna, Kádár János, Koresinóvszki Mihály, Mák János, Molnár Ferenc, Molnár Zoltán, Nagy Rozália, Nef Mária, Öveges Kálmán, Peterovits Imre, Pítő József, Rákó Imre, Rajkó József,

Rakfalusy Lajos, Salánki János, Szabó Alajos, Szmeligartis Ilona, Torma Gizella, Vaághy László, vit. Vitéz István, Zsirkó Gyula vettek részt.

A megjelenteket Öveges Kálmán ipariskolai rajztanító üdvözölte — magasszárnyalású beszédben melyben méltatta a magyar ipariskolai szakrajz jelentőségét és a magyar szakrajz gyorsan ívelő előrehaladását.

Öveges Kálmán szaktanítónak beszéde befejezésekor kellemes meglepetésben volt része. Növendékei, akiket ő a tanfolyam alatt radirtündéreknek nevezett el, egy gyönyörű, művésziesen elkészített radirgumiesokkal lepték meg.

Ezután még több beszéd és pohárköszöntő hangzott el és a jókedélyű tanfolyamhallgatók a legjobb hangulatban a kora reggeli órákig maradtak együtt.

MAROS VIZE FOLYIK CSENDESEN
és „RINALDO RINALDINI“
A METEORBAN.

A Meteor kedden, szerdán és csütörtökön, két szenzációs filmet mutat be. A »Maros vize folyik csendesen« c magyartárgy údarab méltó párja a »Magyar rapszodiának«. Kevés olyan érdekes, épkézláb meséjű filmet lehet kiemelni az utóbbi évek filmterméséből, mint ez a bájos darab. Méltó kiegészítője a híres Rinaldo történet filmje, mely vetekszik a legizgalmasabb kalandorfilmekkel.

—000000—

Legjobb
tőkebefektetés.

parcellázásra is alkalmas 3000 öles telek a Miklós-utca végén nagy gyárépülettel, rendkívül olcsón eladó. — Értekezhetni: dr. Julow Jenő ügyvédnél, Szentanna-utca 10. szám.

A Debreczen apró
hirdetése olcsó, mert
eredményes.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Meteorológiai Intézet jelentéi augusztus hó negyedikén:

Skandinávia déli része és Irország felett a nagy légnyomás még egyre tart. Ezzel szemben Európa déli felén a légnyomás kicsi és a kontinens középső részein — jobbára derült időt okozva — az északi légáramlás az uralkodó.

Hazánkban kedden a nappali felmelegedés főként az ország déli és keleti felén egy-két fokkal meghaladta a harminc fokot. Borultabb időjárás mellett az északi lehűlés általában már csak 14—19 fok közt változott. Hétfőn délután és este, különösen a Dunántúlon zivataros esők keletkeztek. Kivéve az ország északkeleti részét, csapadék majdnem mindenütt volt. A legtöbb esőt kapta Siófok 26. Keszthely 22 és Veszprém 20 millimétert.

Időprognózis: Változóan felhős, meleg idő.

Menyasszony és vőlegény

— **Házasság.** Fodor József, a helybeli egységspárt titkára, e hó 5-én, szerdán köt házasságot Horváth Rózi úrlánnyal. Az egyházi esküvő ezen a napon, délután hat órakor lesz a római katolikus templomban.

— **Sokgyermekes családnyák megjutalmazása.** A Magyar Anyák Szent István napi bizottsága, az idén is megjutalmazza a sokgyermekes családnyákat. E célból jelentkezésre hívták fel Hajdúmegyében is a sokgyermekes anyákat. A kitűzött határidőig a következők jelentkeztek: Hajdúböszörményből: Máthé Jánosné 14 gyermek, Fülöp Mihályné 8 gyermek, Kati Lászlóné 10 gyermek, Nagy Gáborné 12 gyermek, Porcsalmy Gyuláné 9 gyermek, Erdős Mártonné 11 gyermek, Gajdán Imréné 10 gyermek, Geresi Sándorné 8 gyermek, Ludanszki Jánosné 10 gyermek, Nyitrai Gáborné 9 gyermek, Szűcs Sándorné 9 gyermek, Varga Lajosné 9 gyermek, Varga Jánosné 8 gyermek. — A püspökladányi sokgyermekes anyák névsora a következő: Erdei Benjáminné 9, Alker Józsefné 10, Elekes Gáborné 10, Kaszás Sándorné 10, Kovács Józsefné 10, Kövér Sándorné 10, Dániel Pálné 12, Nagy Lajosné 10, Pongrácz Lajosné 11, Tóth Józsefné 10, Vass Sándorné 10, Veress Ferencné 11 gyermek. — Hajdúszoboszlón: Beke Sándorné 9 gyermek, Bódi Antalné 7 Fazekas Gáborné 8, Nyíri Béláné 7 gyermek. — Hajdúsámsonban: Bleier Hermanné 10 gyermek. — Balmazújvárosban: Dobi Józsefné 8 gyermek. Természetesen minden sokgyermekes anya nem kaphat jutalmat, a fővárosi bizottság fogja kiválogatni az arra legjobban érdemeseket.

— **A brailai szépségkirálynő tragédiája.** Brailából jelentik: Cernescu Silviát tegnap délután agyonlőtte Cocos George vámhivatalnok, a leány kikosarozott kéréje. A vámhivatalnok azután önmagával végzett. Cernescu Silvia néhány évvel ezelőtt szépségkirálynője volt Brailának, majd megválasztása után nem sokkal elrohanta Terente, a hírhedt rablóvezér, aki me gis szerette, sokáig tartotta fogságban és csak magas váltásdíj ellenében bocsátotta szabadon.

A Nyári Egyetem második napja

A Nyári Egyetem második napján növekvő érdeklődés mellett folytatók tovább az előadások. Az első előadást Juhász Géza dr tartotta »Az új magyar irodalom főirányai« címmel. Irodalomtörténeti kutatásunk legújabb irányának, a szellemtörténeti iskolának főrekvéseihez híven mindenekelőtt azt az összefüggést állapította meg, amely a 20. század világ-nézete és irodalmi termékei között fönnáll. Rámutatott, hogy a világnézet korról-korra változik, de összes módosulásai két alapformára, analitikus és szintetikus látásmódra vezethetők vissza. Az egyik nek a realizmus, a másiknak a romantika felel meg. Egyre magasabb összefüggésben ábrázolja a világot. Először az egyént állítja a szintézis középpontjába, aztán a világháború óta az emberközösségre épít, a legutolsó években pedig ebből is mindinkább kibontakozik és vallásos összefüggést terem. — A mindvégig lebilincselően érdekes előadást Juhász Géza dr esütörtökön fogja folytatni.

A délelőtti folyamán a második előadást dr Tassy Ferenc tartotta Magyarország földrajzáról olasz nyelven. Valamennyi olasz hallgató egybegyűlt és nagy figyelemmel hallgatták dr Tassy Ferenc nagy gondtal felépített előadását, melyben a szó hatalmán keresztül elevenedtek meg olasz barátaink előtt Magyarország nevezetesebb vidékei.

Schwalm Amadé dr este tartotta meg előadását. A kiváló pesti professzor vetített képekkel illusztrálta országunk nevezetesebb vidékeit. Az idegen hallgatók elbűvölten nézték Magyarországot szebbnél szebb vidékeit s Schwalm professzor magyarázata nyomán bejárták gondolatban kiesiny országunk erdős-völgyes tájékeit. — Utána 9—10-ig Nagy József előadása következett. Előadásának címe »A klasszikuskodó kor«. Szép képekben elevenült meg egy leltint kor művészete előadása nyomán.

A Nyári Egyetem szerdai és csütörtöki programja.

Szerdán délelőtt dr Tankó Béla egyetemi tanár folytatja előadását »A nem tudatos problémájáról 9—10 órakor, magyarul: — 10—11 órakor dr Wallisch Oszkár Petőfit ismerteti olasz nyelven, — míg délután Nagy József művészettörténeti (5—6 órakor) és Schwalm Amadé dr geográfiai előadása jönorra.

Csütörtökön délelőtt 9—10 órakor Juhász Géza dr folytatja előadását »Az új magyar irodalom főirányai«-ról; — 10—11 órakor pedig Schwalm Amadé dr fejezi be geográfiai előadásait. — Délután 5—6 órakor Tassy Ferenc dr »Magyarország földrajza«; — 6—7 órakor pedig Schwalm Amadé dr professzor »Az ezeréves Izland« című vetített képes előadása következik.

A legjobb butort a legolcsóbban

— **Eljegyzés.** Liebmann Rózi (Kassa) és dr Somogyi Sándor ügyvéd (Hajdúszoboszló) jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett).

— **Segélykérés.** Özevgy Berki Gyuláné és Rácz Sándorné, Szoboszlai út 2. szám alatti lakosok tegnap este felkeresték szerkesztőségünket és elmondották, hogy nagy családjukkal már hetek óta a legnagyobb nyomorban élnek s napokon keresztül csak száraz kenyéren és vizen élnek, hogy valamivel támogassák őket. Bármiféle munkát elvállalnak.

— **Szélmotorokat építenek az orosházi gazdák.** Gyuláról jelentik: Szabó Sándor orosházi gazda, akinek Orsháza mellett mintaszerűen berendezett tanyája van, érdekes akcióit kezdte. Ő maga szerkesztett és épített egy tizenkét vitorlás szélmotort, mely már a legkisebb szélben is működni kezd és különféle gépeket tud hajtani. Darál, a megdarált magot osztályozza és külön-külön zsákba gyűjti. Szecska vágót hajt, morzsológépet, vagy répvágót működtet, köszörül, cirokmagot esepel, vagy körfűrészelt tartja mozgásban. Valóságos tanyai ipartelep mozgat a szél ereje. Szabó Sándor bemutatja ezt a berendezést a szomszédos gazdáknak és egész kis műszaki egyesületet toborzott. A gazdák az ő útbaigazítás alapján az egész környéken tanyai szélmotorokat építenek és így a természet ingyen erejét használják ki gazdaságukban. Szabó Sándor mindenkinek elmagyaráz minden apró részletet is, a szélmotorja rajzát bárkinek djtalanul odaadja, sőt még tanácsot is ad a szél motor megépítésére. Az életre való eszme a gyulai tanyákon szépen hódít és kívánatos volna, hogy szélesebb körben is elterjedjen a szélmotor, — amely valóban olcsó energiát ad a gazdának.

— **Ecetsavat adott vendégének pálinka helyett egy kocsmáros.** Tornalja mellett, Kövecses községben, borzalmas szerencsétlenség történt. Matyasovszky Pál 31 éves kövecsesi gazda, hajnalban, hogy kintző gyomorgörsei ellen gyors segítséget kapjon, falusi szokás szerint, féldeci pálinkára be-

Faipar és Faforgalmi. butorüzletében

tért Spitzer Bertalan kövecsesi kocsmároshoz. Amíg a féldeci pálinkát a kocsmáros kimérte, Matyasovszky elpanaszolta a baját. Spitzer annak rendje és módja szerint kiszolgált a vendégét, aki egy kortyra fel is hajtotta az italt, majd eltávozott. A pálinkaívás után a szerencsétlen gazda fájdalmat nemhogy szüntek volna, — hanem erős mértékben fokozódtak, úgyhogy a család végül is kénytelen volt a beteget kórházba szállítani. — ahol megállapították, hogy ecetsav mérgezése van. A töménysav a kórházba szállítás időpontjáig olyan nagy fokú rombolást vitt végbe a szerencsétlen gazda belső részein, hogy az orvosok már az első percekben reménytelennek tartották a helyzetet és tanácsukra haza is szállították a beteget Kövecsesre, ahol még aznap kiszüvedett. A halálozás után kihallgatták Spitzer Bertalant, aki kijelentette, hogy a kérdéses napon kiszolgált Matyasovszkyt, azt azonban, hogy az üvegbe hogyan került ecetsav, megmagyarázni nem tudta, mert előző napon állítólag nem volt odahaza és az elárúrást szánt pálinkás üvegek tartalmát nem ő frissítette fel. Az ügyészség szigorú vizsgálatot indított az ecetsavmérgezés részleteinek kiderítésére.

— **Lisztelárusítók figyelmébe!** Legújabb rendelet szerinti lisztforgalmi-könyv, rendkívül olcsón kapható, Bocsikai papírüzlet, Hatvan ucca 15.

Anyakönyvi hírek

Születések: Lódi Károly eszmadiaségéd, fiú Károly. — Gyüre Lajos földműves, leány Mária. — Molnár József napszámos, leány Mária. — Némethi János földműves, leány Irén. Panyigai Ernő postaaltiszt, lány Judit

Eljegyzés: Nagy Miklós—Antal Ilona.

Házasságok: Öcs István—Pető Mária. Vancs László—Bodnár Rozália.

Halálozások: Sándor János ref. 61 éves, Haláp 166. szám. — Klein Tibor izr. 13 napos, Böszörményi út 10. sz. özv. Rácz Károlyné szül. Budai Ida ref. 85 éves, Apaffy ucca 153. sz. — Kovács Erzsébet rk. 15 napos, Nyírhodász. — Horváth Eszter rk. 54 éves Kishegyesi út 40. szám. —

— **x Táncterem, mellékhelyiségekkel kiadó, Péterfia ucca 30. szám.**

— **Szüleinek a szemelátúra tengerbe efült három testvér.** Londonból jelentik: Chicester mellett weekenden volt egy család, apa, anya és öt gyermekük. Délelőtt uzsona után a fiatalok fürdőruhában esónakba szálltak és kiveztek a tengerre, a szülők pedig a parton az árnyékban hűsöltek. Egyszerre vihar kerekedett és záporosó támadt. A csónak az öt testvérről együtt felborult s mire a közelből motorosnászád ment segítségükre, — már csak a két legkisebb gyermeket sikerült kifogni a viharos tengerből, a többi három, akik közül a legidősebb 21 éves volt és a legfiatalabb 17, a tengerbe veszett. A kétségbeesett szülők a parttól látták gyermekeik katasztrófáját s őrvjögve kiáltoztak segítségért.

— **Meghalt jött haza Amerikából.** Szombathelyről jelentik: A vasmegei Vönöck községben a kúba ugrott és meghalt Benkő József 76 éves aggastyán. Benkő fiatalember korában Vönöckön póstamester volt, de kivándorolt Amerikába, ahonnan csak nemrégiben jött haza. Hátrahagyott levelében bejelentette, hogy csak azért jött haza Amerikából, hogy a hazai rögben pihenhesen.

— **Ötven táncos és egy zenekar tüzveszedelme egy égő vízi bárban.** Londonból jelentik: Cardiff közeliében, Penarthban tegnap este kigyulladt egy tánchelyiség, amely pontonokon

Rákosi Jen", (vol) Király-utca 4 sz. alatt szerezhethi be.

épült. A tűz kitérésekor nyolcszáz ember volt a pontonhdon és a legnagyobbbrészüknak sikerült idejekorán elmenekülni, de ötven táncos s táncosnő s a zenészek elől a lángok elzárták a menekülés útját. A veszedelemben levő emberek a pontonhíd-főre menekültek, amel yszerecserre cementből volt és így meg voltak védve a lángoktól, míg a partról segítségre siető bárkák, megmentették az ötven táncospárt és a zenészeket. A tánchelyiség teljesen leégett. A kár több mint húszezer font.

— **Bélyeggyűjtők figyelmébe.** Régi magyar krajcáros bélyegek eladók, Benyó József, kir. ügyészség, földszint 21. ajtó.

— **Ostoral kiütötték a szemét.** — Nádor Miklós, Kossuth ucca 28. szám alatti lakos, szekéren igyekezett a külsőségen, amikor szembejött vele egy szekér, amelyiknek a kocsis a ostarával verte a lovait. Amikor a két szekér elhaladt egymás mellett, a csapkodó kocsis az ostaróval Nádornak a szemébe ütött. Nádor súlyos sérülésével kiment a szemészeti klinikára, ahol ápolás alá vették. — A vízváztalan kocsis keresi a rendőrség

Fehértói Dániel

temetkezési vállalata.
Dégentfeld-ter 4. szám.
Telefon: 11-85. szám.

Gyászrovat

WEINER SAMU

cirokseprűgyáros, a debreceni kereskedővilágnak ismert tagja elhunyt. Tegnap temették el nagy részvét mellett.

— Mélységbe zuhant a st. moritzi gyorsvonat mozdonya. Zürichből jelentik: A raethi vasútvonalon közvetlenül Filisur állomás előtt, nagy sziklatömeg zuhant a sínekre, éppen akkor, amikor robogott Chur felől a gyorsvonat Sankt Moritz felé. A katasztrófa korán reggel történt, ami nagy szerencse volt, mert a mozdonyvezető észrevette a veszedelmet és teljes erejével fékezett, úgyhogy a gép kisiklott ugyan és lefordult a sínekről, a mélységbe, de a személykocsi nem siklottak ki. Az utasok közül senki sem sebesült meg, a mozdonyvezető azonban meghalt.

— „Szalay bácsi” kiténtetése a hivatalos lapban. A hivatalos lap tegnapi száma közli a kormányzói kéziratot, amely szerint a kormányzó Szalay Imre Emil flinti (Egyesült Államok) lakosnak, a magyar repülés fejlesztése körül szerzett kiváló érdemei elismerésül a III. osztályú magyar érdemkeresztet adományozta.

— Halállal végződött a tréfás birkozás. Kocsáról jelentik: Demeter István, jászapáti születésű 41 éves gazdaember, barátjának Jancsovics Józsefnek a tanyáján segített a cséplési munkánál. Munka után tréfából birkozni kezdtek. Vidám nevetgélés közben hol az egyik, hol a másik teperte társát a földre. Egyszer Jancsovics magásra emelte Demetert, hogy a földre dobja. A lezuhanó ember Jancsovics térdére esett és eszméletét veszítette. Kórházba szállították, ahol nyomban műtétet hajtottak rajta végre. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Demeter mellkasa beszakadt, a mája szétzúzódott és súlyos belső sérüléseket szenvedett. Az orvosi beavatkozás sem tudott rajta segíteni, meghalt.

— Elveszett. A Nyári Egyetem egyik külföldi hallgatója, az erdei Tisza-internátussal szemben levő padok valamelyikén hagyta rózsaszínű kabátját. A megtalálót kérjük, hogy legyen szíves beszolgáltatni a Nyári Egyetem titkárához, Déri-múzeum.

— Egy amerikai állam kormányzója felajánlotta félliter vérét a gyermekparalízisben megbetegedettek részére. Londonból jelentik: Franklin Roosevelt, Newyork állam kormányzója, félliter vérét ajánlotta fel a gyermekparalízis elleni küzdelemben. A kormányzó gyermekkorában maga is szenvedett ebben a betegségben. Newyork államban az év eleje óta 722 gyermekparalízis esetet jelentettek be, amelyből legtöbb Newyork városban fordult elő.

— Tizenegymillió látogatója volt a párizsi gyarmatügyi kiállításnak. Párizsból jelentik: Hivatalos statisztika szerint a párizsi nemzetközi gyarmatügyi kiállítás sikere alaposan felülmúlta a várakozásokat. A gyarmatügyi kiállítás megnyitása óta eltelt 3 hónap folyamán eddig több mint 11 millió látogató kereste fel a kiállítást.

— Tolla lopok a padlásról. Nak Józsefné, Magyar uccai lakos, feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a lakása padlásáról több kiló tollat ellopott. A rendőrség megindította a nyomozást.

Életfogytiglan helyelt
15 évi fegyház

Budapestről jelentik: Erdélyi Béla hitvesgyilkossági bűnperének főtárgyalásán érdekes esemény volt, amikor az ellenőrző orvosszakértő a laboránsnőjének nyakán mutatta be azokat a sérüléseket, amelyek Forgách Anna hulláján voltak felfalálhatók. A laboránsnő Rothstein Ilona pát héttel később merénylet áldozata lett: Völegénye Friedmann Ferenc állás nélküli kereskedőségéé ugyan is a Nagymező uccában, a Fővárosi Operettszínház előtt egy revolverlövésessel megölte.

Friedmann hónapokon keresztül udvarolt a fiatal laboránsnőnek, de mintán elvesztette állását, a leány édesanyja ellenezte a készülő házasságot és kitiltotta a fiatal embert házából. A völegény azonban nem akart lemondani és így állandóan a leány nyomában járkált. A merényletet megelőzően is fel és alá sétált az uccán és így találkozott a leánnyal, akit azután Frommer-pisztolyával rövid szó-

váltás után szívenlőtt.

A királyi ügyészség szándékos emberölés büntette címén adott ki Friedmann ellen vádiratot, s a büntetőtörvényszék annakidején 12 évi fegyházra ítélte. Fellebbezés folytán az ügy a tábla Kállay tanácsa elé került, amely megsemmisítette az ítéletet és Friedmann Ferencet gyilkosság büntette címén életfogytiglani fegyházra ítélte el.

A bejelentett semiségi panaszok folytán ma foglalkozott ezzel az ügygel a királyi Kúria Finkeytanácsa. Sélly Barnabás kúriai bíró előadásában. Az iratok ismeretése után Aczél koronaügyész helyettes kérte a táblai ítélet helybenhagyását. Sebestyén Ernő dr. védő viszont enyhítést kért. A királyi Kúria ítéletében megváltoztatta a tábla ítéletét és 15 évi fegyházra mérsékelte Friedmann büntetését, az enyhítő körülményekre való tekintettel.

Csak egy mosolyt

Csak röviden.

Egy újság szerkesztője gyakran oktatgatta fiatal munkatársát, — hogy kerüljön minden felesleges szót, törekedjék a lehető legteljesebb rövidsége.

Az ifju munkatársat egy alkalommal valami robbanásához küldték ki. A helvszini tudósító az oktatás értelmében ezt írta:

Nagy Péter égő gyufával akart meggyőződni, hogy maradt-e még a tartályban benzin. Maradt. Élt 45 évet.

Egy kis csöndet kérünk.

Turistavezető: Ebben a szakadéknál a környék lehangosabb vízese zuhant alá, fiúsketítő, messzire hallatszó robajjal... Ha a hölgyek lesznek szívesek elhallgatni, azonnal meghalljuk.

Inkább igazin.

Idősebb bácsi a vendég. Kedvben akar járni a család elkényeztetett apróságának. Megkérdezi:

— Na, Lacika, akarsz-e a terdemen lovagolni?
— Nem bácsi, inkább egy igazi számaron szeretnék...

— Mikor a betörő betérés közben ajtúnak esik össze. Majoros János budapesti ügynök, ez év március 25-én szabadult a váci fegyházból, ahol sikkasztásért két évet, lopásért hét hónapot töltött ki. A tüdőbajos ember se munkához, se más kereset, vagy pénzforráshoz nem jutott Budapesten ahol lakás és élelem nélkül kóborolt. A harmadik napon aztán betört Ujj Zsigmond lakására, de alighogy átlépett az ablakpárkányon, eszméletlenül esett össze. A királyi ügyészség vádirata alapján a törvényszék nyolchónapi fogházra tette el Majorost, — akinek fellebbezés folytán ma került az ügy a budapesti királyi ítéletábrára. A vádlott maga kérte a fellebbezés tárgyalásra való elővezetését, hogy szóban is előterjeszthesse védekezését. Elmondotta, hogy 28 éves koráig becsületes munkáséletet folytatott, három évvel ezelőtt azonban elvesztette állását és ekkor indult lefelé a lejtőn. — Amikor a fegyházból kiszabadultam — mondotta — erősen elhatároztam, hogy becsületes útra térek és nem hagyom magam ellán-

toríthatni, de aztán tapasztalnom kellett, hogy képtelen vagyok munkát kapni, akárkihez fordulok és három-napi éhezés és kóborlás után a legnagyobbfokú lelki ziláltságban kerülhettem csupán az idegen lakásba, hol aztán az ablak mellett eszméletlenül összerogyva találtam. A perbeszéd hangzottak el ezután, majd pedig a tábla kihirdette az ítéletet, amely szerint a törvényszék által kiszabott nyolchónapi fogházbüntetést helybenhagyja.

x Magyarország autótérképe új kiadásban, valamint katonai térképek, s szolgálati szabályzat új kiadás, kapható Antalfy József cégnél, a m. kir. létképzési intézet bizománvosánál Szent Anna és Varga ucca sarok. Telefon 612. szám.

x Ha fiatal, ha öreg, örömet abban találja, ha „Ó!” lefotografálja, mert „képeddel alszom el, képeddel ébredek”. Fényképezőgépek nagy választékban, Springer fényképezési cikkek, papírfüzletben.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A BUZA ISMÉT OLCSÓB. BODOTT.

A napok óta tartó lanyhaságot újabb áresökkenés követte a gabonátőzsdén. A buza 50 fillérral olcsóbbodott a készáruvásáron, úgyhogy a tiszavidéki 80 kg-os buzának ma már 9.50 pengő volt a felső árhatára. A lanyhulást főként az idézte elő ma is, hogy a kínálat sokkal élénkebb volt a vételkedvénél. Csúpan egyes malmok vettek részt a vásárlásokban, de csak kisebb tételek erejéig, úgyhogy zárlatig ismét 50 fillérral olcsóbbodott a buza.

Meg kell azonban jegyezni, hogy még zárlat előtt is minimális volt a vételkedv, holott a nagy áresökkenések után rendszerint megszokott élénkületi a vételkedv. A rozs ma szintén 15 fillérral olcsóbbodott és a lanyhaság kiterjedt a kenyérmagvakon túl az összes takarmánycikkekre is.

Jellemző, hogy a zab 50—75 fillérral olcsóbbodott és nagymérvű áresések voltak az árpánál is. A tengeri 20—30 fillérral alacsonyabb árak mellett került forgalomba, de amint alábbi kimutatásunkból látható, a forralom mind-

végig szűk keretek között mozgott, kétségtelen bizonyosságú annak, hogy a vételkedv mindenütt minimális.

A liszt szintén lanyha irányzatot követett. Körülbelül 50 filléres árszálítások történtek.

Készáruüzlet. A tőzsde hivatalos árjegyzései: Tiszai buza 77 kg-os 8.60—9.10, 78 kg-os 8.75—9.25, 79 kg-os 8.90—9.40, 80 kg-os 8.00—9.50, felsőtiszai 77 kg-os 8.30—8.60, 78 kg-os 8.45—9.75, 79 kg-os 8.60—8.90, 80 kg-os 8.70—9.00, fejmegyei és dunántúli 77 kg-os 8.50—8.60, 78 kg-os 8.65—8.95, 79 kg-os 8.60—9.10, 80 kg-os 8.90—9.20, pestvidéki és bácskai 77 kg-os 8.40—8.70, 78 kg-os 8.55—8.85, 79 kg-os 8.70—9.00, 80 kg-os 8.80—9.10.

Pestvidéki rozs 8.00—8.15, egyéb rozs 8.00—8.15, takarmányárpa I. 14.50—15.00, takarmányárpa II. 13.75—14.25, zab I. 18.25—18.75, zab II. 17.75—18.00, egyéb tengeri 13.80—14, korpa 10.20—10.50, 8-as liszt 17.00—17.50, repce 20.00—20.50, biborhere 29—31, Szőszös bükköny 27—29, lenmag I. 24.00—24.50, lenmag II. 22.00—22.50, kék mák 70—72, Viktória borsó 19—22, Expressz borsó 16—18, Lencse kis 24—28, nagy 34—40, sz. répaszel 8.75—9.00.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

Angol font (1 font) 27.70—28.00, Belga frank (100 frank) 79.30—80.10, Cseh korona (100 kor.) 16.94—17.10, Dán korona (100 kor.) 152.40—153.40, Dinár (100 dinár) 10.10—10.20, Dollár (100 dollár) 571.25—576.25, Francia frank (100 frank) 22.60—23.00, Hollandi forint (100 frt) 229.70—231.10, Lengyel zloty (100 zloty) 63.65—64.25, Lei (100 lei) 3.40—3.45, Léva (100 leva) 4.10—4.18, Lira (100 lira) 29.80—30.20, Német márka (100 márka) 135.00—136.20, Norvég korona (100 kor.) 152.80—153.80, Osztrák schilling (100 schilling) 80.05—80.75, Svájci frank (100 frank) 110.90—112.10, Svéd korona (100 kor.) 152.90—153.90.

VÁSÁROK SORRENDJE.

Augusztus 6-án: Balatonfőkajár, Berettyóújfalú, Csabrendek (sertésvásár nincs), Gyöng, Keskemét, Onód, Somogyvár (sertésvásár nincs), Tiszafüred. Állatvásár: Celdömölk, Kiskomárom (sertésvásár nincs), Marha- és kirakodóvásár: Nagyesákány.

Augusztus 7-én: Derecske, Sükösd, Velence. Sertésvásár: Aszód. Sertés- és kirakodóvásár: Buj, Állatvásár: Gyöngyös. Kirakodóvásár: Keskemét.

Augusztus 8-án: Sertésvásár: Debrecen.

Augusztus 9-én: Abádszalók. Ló- és kirakodóvásár: Debrecen.

Augusztus 10-én: Bő (sertésvásár nincs), Dömsöd, Érk, Izsák, Kenderes, Kerta (sertésvásár nincs), Magyarkeszi (sertésvásár nincs), Mándok, Mekényes (sertésvásár nincs), Nagyberki (sertésvásár nincs), Nágocs (sertésvásár nincs), Nova (sertésvásár nincs), Örkény, Pánóc, Pécsvárad, Putnok, Rakamaz, Sárkeresztúr, Sárosd, Sellye, Siklós, Szentdienes, Tolna, Üllő, Vasvár (sertésvásár nincs), Veszprém. Állatvásár: Kalocsa, Debrecen. Marha- és kirakodóvásár: Nagy kapornok Szentgyörgyvölgy. — Kirakodóvásár: Rajka.

Augusztus 11-én: Gönc, Kaposmérő (sertésvásár nincs), Kerkaszentmiklós (sertésvásár nincs), Mihályi, Regöly (sertésvásár nincs). Kirakodóvásár: Kalocsa, Debrecen. Állatvásár: Solt.

Augusztus 12-én: Balmazújváros, Nagyköny (sertésvásár nincs), Székesfehérvár. Állatvásár: Csorna. Kirakodóvásár: Solt.

x Állandó érdeklődés kíséri — JEINER BÉLA legújabban kiállított fényképeit a Csapó-u. 1. sz.

SPORTHIREK

Remmer a Bocskai játékos

A Bocskai elnöksége hétfőn este leszerződött Remmert, a Vasas volt játékosát, aki a Bocskaiiban a jobb-fedezet posztját fogja betölteni. Még nyitott kérdés a bal-half és két hátvéd poszt betöltése.

Gyuresó oly jó formát mutat az utóbbi hetekben, hogy a csatársorban okvetlen helyet szorítanak neki, míg Mátéfy lesz a bal-half. A csatársor így állana fel: Markos, Vincze, Teleky, Gyuresó és Opat. Tartalék: Varga. A fedezet sor Remmer, Mór, Mátéfy, tartalék lesz valószínűleg Keviczky. Kapusok: Fábán és Hübner. — A hátvéd-poszt még betöltetlen. Fejér dr szerződésére remény van. Az ungvári Tóth nagyon jó benyomást keltett és opciója is van rá a Bocskainak. Itt az egyetemi tanulmányai elvégzésénél vannak nehézségek és erre vonatkozólag kér megnyugtató garanciát a játékos.

Szóba került a Bástyá felosztásával kapcsolatban Emmerling (Emódi) szerződésének is. de ennek ellenzői is vannak.

Turcsányival sem szakadtak meg teljesen a tárgyalások még.

A Bocskai programja.

A Bocskai az augusztust turalmérkőzésekkel tölti ki. Erdélyben és román területen Káldi Zsigmond készít elő turát a Bocskainak és vasárnap valószínűleg Váradon játszik a Bocskai, de ha ez meghiúsulna, Munkács és Beregszász is szívesen látja vendégül a Bocskait. Augusztus hó folyamán Arad, Temesvár, Kolozsvár s esetleg Bukarest is vendégül látja a Bocskait.

Szeptember 2-án Miskolcon az újra elsőosztályú Attilával játszik barátságos mérkőzést a Bocskai, majd 9-én Szombathelyen a Sabariával az első bajnoki következik.

Debrecen válogatott atlétáinak fényes győzelme Eperjesen

Eperjes, Kassa és Debrecen sportkörü, főleg atlétái már a régi holdog békévekben szoros meleg baráti kapcsolatot tartottak fent egymás között, mely kötelék a világháború következtében megszakadt. Lelkes sportemberek tavaly ismét lehetővé tették a három testvérváros sportintézkését, amikor itt Debrecenben szeptember 14-én rendezték a három város közötti atlétikai viadalt. Ennek az emlékére és jelentőségének méltánylása az áldozatkész Eperjesi Torna- és Vívó Egyesület remek vendördíjat alapított, melyet első ízben tavaly Debrecen válogatott atlétáinak derék együttese nyert meg. Az idén a vendördíjért folyó küzdelem második állomása Eperjes volt, hol augusztus 2-án délután nagyszerű rendezésben, feledhetetlen fényes keretben mérkőzött a három város atlétagárdája. Délélt Debrecen 18 atlétája a városházán tisztelettel a város vezetősége előtt, melynek élén dr Róvó polgármesterhelyettes fogadta a debrecenieket. A debreceniek közvetlen meleg üdvözlésére hasonlóan válaszolt a helyettes polgármester, aki arra kérte a debreceniek vezetőjét, hogy dr Vásáry István polgármesternek, illetve Debrecen város vezetőségének, sőt egész Debrecennek adják át egész Eperjes meleg üdvözlését. Nagyon megköszönte a debreceniek atléták figyelmét s megígérte, hogy a Felvidék eme társadalmi eseményét jelentő versenyen megjelenik. Délután 3 órakor kezdődött a verseny. A három város 36 atlétája Schmidt Gyula testnevelési tanárunk vezetésével, illetve vezénylete alatt olimpiai karüdvözléssel vonult fel a csapat a pálya közepére, ahol dr Róvó Géza polgármester nevében a h. polgármester mondott előbb tónyelvű, majd magyar üdvözlést, kiemelve a három város közötti sportkapcsolat fontosságát. Különösen melegen emlékezett meg a debreceni vendéglátókról. A debreceni fiúk háromszoros éljennel válszóltak. Kétezer nyi lázasan érdeklődő jelenlétében indult meg az izgalmas lefolyású verseny, melynek eredménye a következő:

100 m. síkfutás: 1. Szász Sándor (Debrecen) 11 mp. 2. Preusz J. (Kassa) 11.2 mp. 3. Ráthonyi Lajos (Debrecen) 11.3 mp. 4. Buksán J. (Kassa) 11.9 mp.

Pontarány: D 7 p. EK 4 p.

Súlydobás: 1. Baracs M. (Kassa) 12.95 m. 2. Végh Ferenc (Debrecen) 12.75 m. 3. Lieskovszky J. (Eperjes) 12.30 m. 4. Schmidt Gyula (Debrecen) 11.65 m. — A pontarány egyformán 11—11.

400 m. síkfutás: 1. Arady János (Debrecen) 528 mp. 2. Preusz J. (Kassa) 53.7 mp. 3. Szentiványi J. (Debrecen) 55 mp. 4. Tucsek J. (Kassa) 56 mp. Pontarány: D 18 p. EK 15 p.

Magasugrás: 1. Sztaniszlav P. (Eperjes) 175 cm. 2. Király György (Debrecen) 165 cm. 3. Ráthonyi Lajos (Debrecen) 165 cm. 4. Tremba J. (Kassa) 155 cm. Pontarány: D 23 p. EK 21 p.

4x100 m. staféta: 1. Debrecen csapata (Szász Sándor, Ráthonyi Lajos, Faber Antal, Fehér József) 45.2 mp. 2. Kassa—Eperjes csapata (Bachó, Buksán, Engländer, Baracs). Pontarány: D 26 p. EK 22 p.

Rudugrás: 1. Krucsay Márton (Eperjes) 327 cm. 2. Tremba J. (Kassa) 311 cm. 3. Schmidt Gyula (Debrecen) 281 cm. Pontarány: D 28 p. EK 30 p.

1500 m. síkfutás: 1. Voly J. (Debrecen) 4 p. 18 mp. 2. Szolicsánszky J. (Kassa) 4 p. 19 mp. 3. Gyuresán J. (Kassa) 4 p. 20.5 mp. 4. Némethy Lajos (Debrecen) 4 p. 22 mp. Pontarány: D 34 p. EK 35 p.

Diszkoszdobás: 1. Farkas Béla (Kassa) 38.65 m. 2. Végh Ferenc (Debrecen) 36.89 m. 3. Baracs Jü (Kassa) 36.21 m. 4. Schmidt Gyula (Debrecen) 35.31 m. Pontarány: D 38 p. EK 42 p.

200 m. síkfutás: 1. Szász Sándor (Debrecen) 23.5 mp. 2. Ráthonyi Lajos (Debrecen) 24 mp. 3. Preusz J. (Kassa) 24.5 mp. 4. Buksán J. (Kassa) 24.7 mp. Pontarány: D 46 p. EK 45 p.

Távolugrás: 1. Király György (Debrecen) 627 cm. 2. Fehér József (Debrecen) 617 cm. 3. Bachó J. (Eperjes) 609 cm. 4. Dlabola J. (Kassa) 598 cm. — Pontarány: D 54 p. EK 48 p.

Gerelyvetés: 1. Csibi Géza (Debrecen) 4625 cm. 2. Dr Práter János (Debrecen) 4394 cm. 3. Tremba J. (Kassa) 3943 cm. 4. Farkas Béla (Kassa) 3775 cm. Pontarány: D 62 p. EK 51 p.

3000 m. síkfutás: 1. Voly J. (Debrecen) 9 p. 37 mp. 2. Csicsery J. (Kassa) 3. Nyigocsik J. (Kassa) 4. Némethy

Lajos (Debrecen). Pontarány: D 68 p. EK 56 p.

Olimpiai staféta: 1. Debrecen csapata (Szentiványi J., Szász S., Ráthonyi L., Arady J.) 3 p. 47.3 mp. 2. Eperjes—Kassa csapata (Buksán, Baracs, Preusz, Szolicsánszky).

Ezzel a három város közötti verseny 71:57 arányban dőlt el Debrecen javára. Páratlanul izgalmas, fairül végig küzdött küzdelmek sorozata után győzött Debrecen atlétagárdája olyan nagy közönség lelkes ovációja közepette, amilyen szép nagy közönséget, sajnos, mi debreceniek még egyetlen egy atlétikai versenyre sem tudunk összehozni. Jelentőségénél fogva a három testvérváros atlétáinak eme grandiózus küzdelme túlnőtt a nagyobb szabású atlétikai viadatok keretén. Nagyszerű társadalmi eseménnyé vált ez az ünnepély, melynek feledhetetlen voltát báró Szepesházy Bertalan, György Samu, az ETVÉ elnökei kiváló irányítása alatt Divald Gyula főtitkár, dr Hirschfeld Márk versenytitkár és a debreceni származású Boros Sándor páratlan agilitással, tapintattal biztosították. Szeretettel méltó vendéglátásuk, a közönség lelkes ovációja el nem feledhető drága emléke a debreceni fiuknak. Eperjesre menet utközben kiszálltak a debreceni fiúk Kassán és elzárándokoltak Rákóczi fejedelemnek és kíséretének a kassai dombon pihenő hamvaihoz. A magukkal Debrecenből vitt kék-sárga selyemszalagos koszorut a Miatyánk elimádkozása után letették a nagy fejedelem koporsójára. A kegyeletes megnyilatkozásokon ott volt a kassai vezető sportemberek élén Fekete Béla, a cseh-szlovákiai Magyar Testedző Szövetség érdemes igazgatója, aki szeretetreméltó előzékenységgel úgy itt, mint a másnapi viadalon a debrecenieknek mindenben segítségére volt. A győzelem után magyaros mulatság következett, melyen jó cigány muzsika mellett jóval éjjel utánig táncolt a fiatalság, még pedig legtöbbször a csárdást ropták igaz jó szívvel.

Szerkesztői üzenetek

O. K. (Nyirbéltek). Hazafiságtól izzó versében megkapó az őszinte lelkesedés, a nemes páthosz, mely mindenstófájából felénk esendül. Sajnos, a hírei még kezdetlegesebbek és a vers technikája ellen is kifogást kell emelnünk. Később bizonyára formailag is jobb verset fogunk öntől kapni. Azt azután szívesen fogjuk közölni.

B. J. Névtelenül beküldött versekre és levelekre nem szoktunk

válaszolni. Önnel azonban kivételt teszünk. „Vasut mellett” című verse ötletes és hangulatos s egy kis javítással talán le is közölnénk, de nekünk mindig ismernünk kell a szerző teljes és valódi nevét.

K. Jenő. Bár a szabad-versek soha sem tudták azt az illuziót kelteni, mint a kötött formájú költemények, készséggel elismerjük, hogy az ön írásai között néhány igazán érdekes és élvezetes sort találtunk. Az egyik versét alkalom adtán közölni is fogjuk.

Szerda, augusztus 5.

- 9.15: A Weidinger szalonzenekar hangversenye.
 9.30: Hírek.
 9.45: A hangverseny folytatása.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — Vízállásjelentés magyarul és németül.
 12.00: Déli harangzó az egyetemi templomból. Időjárásjelentés.
 12.05: Győri Parádi Józsa és cigányzenekarának hangversenye.
 12.25: Hírek.
 12.35: A hangverseny folytatása.
 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.
 4.00: Szira Béla novellái: 1. A szivar; 2. Mese a felemás házról. Felolvassa a szerző.
 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek.
 5.00: A magyar villamosipar fejlődése az elmúlt 50 esztendőben. — Wilhelm Gusztáv előadása.
 5.30: Malcsiner Béla jazz zenekarának hangversenye.
 6.00: A salzburgi ünnepi játékok keretében Mozart: Figaró házassága c. vígoperájának közvetítése Salzburgból.
 9.15: Pontos időjelzés, hírek, lövészenyeredmények.
 9.30: Győri Vörös Misi és cigányzenekarának hangversenye az Emke kávéházból.
 Közben körülbelül
 10.00: Időjárásjelentés.
 10.45: A m. kir. Mária Terézia I. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye.

A SINGER VARRÓGÉPEK
 a legjobbak!

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűkből álló, valamint levelezési rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetők. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérlő) tudhatók meg. Hirdetési ügyekben Telefonon a 788 nyújt felvilágosítást.

Alkalmazást keres férfi

Tanult fűszerkereskedő ajánlkozik italmérésben kimerőnek, vagy raktárnoki vagy pénzbeszedői állásra szerény fizetéssel. Ezer pengő garanciával. Kovács András. Szatmárcseke. 944

Alkalmazást keres nő

250 pengő óvadékkal trafikba ajánlkozik komoly árvaléány. 938
 Uriházakhoz varrni ajánlkozom, olcsón, vidékre is elmegyek, Hóri Julia, — Sarok ucca 4. szám. 966

Alkalmazást nyer férfi

Könyvkereskedőségek akik állás nélkül vannak, adják le működésük rövid leírását — „Lukratív” alatt a kiadóba. 696vv.
 Kifutóúti, aki a várost ismeri, azonnal felvétetik. — Cím a kiadóban. 967

Villanyserelő
tanulók felvételnek. —
Pollák, Piac u. 44. —
Ugyanott „Bocskay” rá-
dió kapható részletre. 931

Fodrász segéd
állandó munkára felvé-
tetik. Hencz fodrász —
Mester utca 41. 942

Házmester
gyermektelen felvéte-
tik Teleki u. 63. 932

Intelligens
ar vagy hölgy Ipari
Compass részére vég-
zendő rentábilis akvi-
rálási munkára felvéte-
tik. Címeket Arany
Bika szálló 8. számú
szobájába kérek. 697vv.

Alkalmazást nyer
ad

Gazdaasszonyt
keresek azonnalra, aki
perfektül főz és a ha-
romfiak gondozását is
feljesen érti. V. V.

Bejáróné
azonnalra felvétetik —
Csillag u. 87. Schwartz.
935

Gazdaasszonyt
keresek tanyára, aki
úri kosztot is perfekt
főz, kenyeret süt, ha-
romfiak gondozását jól
érti s aki ezen munkák
végzésére kellő testi
erővel is bír. vv.

Vegyés

Szénát
és lucernát, kisebb, na-
gyobb mennyiségben
megveszek. Irásbeli
ajánlatokat súly s hely
megjelöléssel a kiadó-
ba kérek. „Prima” je-
ligére. 958

Bútor

Ebédő-asztal
16 pengő, horgolt
congre, függönybe be-
tét eladó. Csapó ucca
47. szám. 950

Hangszer

Gramofon
angol tánclemezjond-
ságok 110 P árban kap-
hatók. Szendrő,
Bathányi u. 22. 846

Autó, motor,
kerékpár

ALKATRÉSZEKET
kerékpárjához, motor-
jához ne vegyen addig,
amíg áraimat meg nem
tekintette. Bodnár, Csa-
pó ucca 68. szám.
9-h vv.

Ajánlat

**SZEM-
üvegek,
hőmérők
és lát-
szerek legolcsóbban** —
Pauló vésnök, bélyegző-
készítő és látzerkeres-
kedőnél, Bathányi u.
22. 174-175 18h vv

Petőfi Sándor-féle
emléktáblás házban, —
Bathányi u. 16. sz.
udvari üzletben követ-
kező cikkeket rendkívül
olcsón vásárolhat míg
e készletből tart. Férfi
és fiuruhákra gyönyörű
színekben és minőségben
gyapjukamgarnok es-
da szép angolos mintá-
jú seviottok, egész prí-
ma minőségű gyapjusző-
vetek, fekete és sötét-
kék színekben, csikos
nadráganyagok, tiszta
gyapjú, 150 széles koszt-
tüm- és kabátanyagok,
Bembergék, nyers sely-
mek, krepdesin, zsor-
zsett, női- és férfiruha-
vásznak, lüszterek, dí-
vat grenadinokban. —
Igyekezzen mostan min-
denki vásárolni. Az
árak rendkívül kedvez-
ményesek. 413-VIII-31

Garantált
hegesztést, géplakatos
munkát vállal Ehren-
reich, Arany J. u. 37.
604

Olesó hét!
Füüdöcikkék nagyon ol-
csón, selyemharisnyák
leszállítva, csipkék fél-
áron, cipő, sapka és er-
nyők beszerzési árakon
alul 8 napig érvényes.
Sámucl Izidor, Dégen-
feld-tér 6. szám.
843 — VIII. 5-ig

Szeptember
1-én Sas u. 4. sz. alatt
nyílik meg Galgóczy
Kató hölgyfodrász és
manikürszalónja. La-
kás: Rákóczi u. 26. sz.
623-IX-1.

Poloskaírtást
cyángózzal vagy szaba-
dalmazott folyadékszer-
rel és lakások vizsgálá-
sát felelősséggel és meg-
bízhatóan végzem. —
poloska-, sváb- és pat-
kányszer kapható. Kos-
suth u. 47. Telefon-
hívóm 845. Nánássy.
676

Paplanlepedő
varrás 150, férfiing
120, gépendli mtr 10
fillér, monogram 20 fillér.
Kézi- és géphim-
lés, gyönyörű kivitel-
ben, olcsón készül, Sas
ucca 2. sz.
6 h v v

Figyelem!
cipőtalpalás P 1.80, —
Kovácsnál, Verhőczy u.
2. szám. 918

Kerékpárjavítás,
alkatrész és kölesönzés
legolcsóbb. Szottfried
műszerésznél, Salétrom
ucca 12. szám. 963

Kitűnő
házi koszt kibordásra
kapható Vigkedvű ucc-
ca 46. 411

Izletes
jó magyar házikosztot
adok, bentékezésre és
kihordásra előjegyzése-
ket elfogadok. Ugyanott
két fiatalember kvár-
télyt kaphat. Csapó u.
49. 2. ajtó 897

Öndolálás 50 fill.
manikür 30 fillér, női-
hajvágás 30 fillér, —
hölgyfodrásznő jó mun-
kás, felvétetik, Miklós
ucca 53. szám, Toma.
951

Ablakok,
ajtók, minden nagyság-
ban készen kaphatók,
Blattner Kálmán és
Társas asztalosüzemben
Nagyvárad ucca 14. sz.
949

Ingószágvétel

Tört aranyat,
fogaranyat a legmaga-
sabb árban vesz Haás
Janka aranybevéltő. —
Simonffy ucca 7. szám,
1325 VIII—13-ig.

Ingatlant,
tizenkétezerig azonnali
fizetésre veszek. Sza-
kács, Petőfi-tér 12. sz.
Telefon 834. szám. 962

1 Távirat
10 fillérbe

kerül szavanként s azzal
csak egy embert értesít - -
szándékáról

**APRO-
HIRDETÉSEINK**

HÉTKÖZNAP CSAK . 4
VASÁRNAP 6
FILLÉRBE KERÜLNEK
SZAVANKÉNT S AZ
OLVASÓK EZREI ÉR-
TESÜLNEK SZÁNDE-
KÁRÓL.

zért vegye
a „DEBRECZEN”
apróhirdetési rova-
tálit ön is gyak-
rabban igénybe.

Piac uccán
75. szám alatt kiadó
orvosi rendelőnek, s
irodának, vagy garson-
nak különbejáratú két
szoba, fürdőszobával,
első emelet. (fv.)

Kiadó lakás
egy szobás

Utcai
szép nagy szoba, kony-
ha, speiz kiadó Beresé-
nyi 30. 946

Egyszobás
lakás kiadó Miklós ucc-
ca 17. 936

Teleky u. 46.
szobás konyhás lakás
15-161 kiadó. Értekezni
Szentanna 33. 906

Kiadó
udvari különálló szoba
azonnalra, műhelynek,
lakásnak, Simonffy u.
11. szám. 961

Kiadó lakás
két szobás

Két szoba,
előszoba, mellékhelyi-
ségekkel kiadó. Bö-
szörményi út 8. 960

Két szobás
udvari lakás, konyha,
speiz, fűkamara külön
mosókonyha november
1-re, esetleg október
1-re kiadó. Értekezni
Szappanos u. 22. 879

Kiadó
kétszobás, konyhás ud-
vari lakás Beresényi ut-
ca 38. Értekezni le-
vélben Balogh Mihály-
né Fancsovits utca 3.,
Nyilastelep. 933

Két szobás
utcai lakás előszobával,
fürdőszobával s minden
mellékhelyiséggel, alata-
világos és sötét pin-
cével, ujonnan épült
házban a Kölcsei utcán
november 1-re, esetleg
október 1-re kiadó. Ér-
tekezni Szappanos u. 22
880

Kiadó
két szoba, nagy előszo-
ba mellékhelyiségekkel
novembertől Magoss-ut-
ca tizenhárom. 940

Két szoba,
konyha, spájz, pince,
azonnal kiadó. Homok
ucca 68. szám. 957

Kiadó
egy kétszobás udvari
lakás szeptember 1-ére.
Csapó u. 36. szám. Ér-
tekezni a házme-
ster-nél. vv.

Kétszobás,
uccai lakás, kiadó. Ho-
mok ucca 139. szám.
villamos mellett. Ér-
tekezni Radó, Piac u.
30. szám. 524

Kiadó lakás
három szobás

Kiadó azonnal
téli-nyáron lakható,
modern villa lakás, —
gyümölcsösrel, mely ál-
három szoba, előszoba,
fürdőszoba és minden
mellékhelyiségekkel.
Értekezni Liener mű-
terem, Csapó ucca 1.
szám. xx

Háromszobás,
modern lakás, teljes
komforttal, törvény-
szék és az állomás kö-
zelében, szeptember hó
elszejére kiadó. Cím
megtudható a kiadó-
hivatásban 955

Kiadó
Kömlösi út 48. szám
alatt, három szoba, mel-
lékhelyiségekkel álló
lakás. Értekezni lehet
Vigkedvű Mihály ucca
15. szám alatt. 956

Kiadó lakás
nagyobb

Négyszobás,
modern, komfortos
úrilakást, novemberre
központban, vagy köz-
ponthoz közel keretek
Ajánlatokat pontos le-
írással és bérmegejelö-
léssel, „Állandó lakó”
jeligére a kiadóba
kérek. 968

Uj komforttal
felszerelendő három-
szobás, parkettes, für-
dőszobás lakás, novem-
berre kiadó, József kir-
herceg ucca 12. szám.
Hangolász és javítás el-
385 VIII—8-ig

Egész ház,
augusztus hó elszejére
kiadó, modern lakás.
Értekezni lehet Fényes
ügyvéddel. F.

Kossuth-utca 39.
II. em. és földszíten 4
szobás lakás kiadó. 934

Erkélyes
lakás négy szoba, elő-
szoba, fürdőszoba mel-
lékhelyiségekkel kiadó.
Fűvészkert ucca 14.
945

Ötszobás,
modern parkettes, föld-
szintes uccai lakás, —
azonnal beköltözhető,
központban kiadó. Jó-
kai ucca 9-a. sz. alatt.
a 52

Négyszobás,
komfortos tágas lakás,
külön kerttel kiadó, —
Szent Anna ucca 29. sz.
532

Négyszobás
komfortos lakás, gyö-
nyörű virágos udvar-
ban, azonnal kiadó, —
Rákóczi ucca 8. szám.
909

Ötszobás,
lakás teljes komforttal,
(lift, központi fűtés),
állandó meleg víz) nov-
1-ére, esetleg előbb is
kiadó. Iparkamara, Ver-
hőczy u. 2., III. 4.
Megtekinthető délelőtt
11—1 óráig. 1569

Butorozott szoba

Különbejáratú
kis zoba bútorral vagy
anélkül villanyvilági-
tással 16 P-ért kiadó.
Domokos Lajos u. 6. sz.

Különbejáratú
uccai bútorozott szép
szoba, villannyal ki-
adó, azonnalra, Gólya
ucca 8. szám. (Bj).

Teljesen
különbejáratú szépen
bútorozott uccai szoba
kiadó. Varga ucca 45.
szám. 959

**Üzlet, műhely,
raktárhelyiség**

Egy
bódé átadó. Értekezni
Büsi ucca 15. szám.
913

Üzlethelyiség
központon olcsó bérért
kiadó, Nyomatató ucca
2. sz. Vár ucca sarok.
964

Jóforgalmú
fűszerüzlet betegség —
miatt azonnal eladó, v.
kiadó. Homok szűzegy.
618

Üzlethelyiség
a Bika bérházban azon-
nal kiadó. 21-VIII-15

Ingóság eladás

Olesón
eladók borprés, hordók
kád, premetezőgép, —
örökéző kályha, Kál-
vintér 4. 939

Egy bódé
átadó. Értekezni lehet
Büsi ucca 15. szám.
954

Eladó ház

Családlház,
Péterfiából beagazó uc-
cában, fürdőszobával,
nagy udvarral eladó,
Eötvös u. 25. szám.
770

Rakovszky utca
41. sz. családi ház két
szoba, előszoba, konyha
speiz, nagy kamara, el-
adó. 639

Eladó
jó jövedelmű szegletház
Rajta fatelep, trafik és
lakások. Értekezni: Sa-
létrom utca 34. Trafik.
904

Betétkönyvvel
olesón megvehető, kom-
fortos, adómentes új
ház, Csapó ucca 23. sz.
924

Eladó családlház
két szoba, előszoba, s
konyha, spájz, felsze-
relt gazdasági udvar, s
adómentes új ház ter-
herrel, olesón átvehető.
Kincseshegy, Szegedi
Rákóczi ucca 4. szám.
(K.)

Eladó föld

Földet,
eladók. Veréb dűlőben,
40 holdas tanyást, felét
is és Vedres dűlőben
22 és 15 holdast, —
Macson 6 holdat. Pa-
taky, Hatvan ucca 55.
szám. 953

Földbérlet

Kiadó
a Kisszepesen 28 hold
fekete föld. Értekezni
Eötvös ucca 80. szám.
965

Eladó állatok

Valódi
Yorkshirei garantált,
vésztmentes tenyészo-
cák és kan 7. hónap-
sak eladók. Malacok 8
hetes korukban előre
kijegyezhetőek. Egészsé-
ges kocák bebugatását
vállalom. Keresztesi u.
12. sz. 947